

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, ul. Nowa 2, tel. fax (086) 216-44-95,
(086) 473-71-20, (086) 473-71-21, (086) 473-71-22
www.oke.lomza.com e-mail: sekretariat@oke.lomza.com

**Osiągnięcia uczniów na egzaminie gimnazjalnym
z języka obcego nowożytnego w 2009 roku
w województwie podlaskim**

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Język angielski	6
1.1 Opis zestawu zadań	6
1.2 Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	6
1.2.1. Odbiór tekstu słuchanego	7
1.2.2. Odbiór tekstu czytanego	8
1.2.3. Reagowanie językowe	9
1.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	9
1.3. Analiza odpowiedzi uczniów	12
1.4. Zestawienie łatwości zadań	19
1.5. Wnioski	19
2. Język niemiecki	21
2.1. Opis zestawu zadań	21
2.2. Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	21
2.2.1. Odbiór tekstu słuchanego	22
2.2.2. Odbiór tekstu czytanego	23
2.2.3. Reagowanie językowe	23
2.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	24
2.3. Analiza odpowiedzi uczniów	26
2.4. Zestawienie łatwości zadań	31
2.5. Wnioski	32
3. Język rosyjski	33
3.1. Opis zestawu zadań	33
3.2. Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	33
3.2.1. Odbiór tekstu słuchanego	34
3.2.2. Odbiór tekstu czytanego	35
3.2.3. Reagowanie językowe	35
3.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych	36
3.3. Analiza odpowiedzi uczniów	38
3.4. Zestawienie łatwości zadań	44
3.5. Wnioski	44

Opracowanie:

Grażyna Klimuszko – język rosyjski
Bożena Niebrzydowska – język niemiecki
Mariusz Zysk – język angielski

Dane statystyczne:

Marcin Muzyk
Krzysztof Najda

Projekt okładki:

Ivayla Świtajewska

Wprowadzenie

Egzamin gimnazjalny z języka obcego nowożytnego nauczanego w danej szkole jako obowiązkowy po raz pierwszy przeprowadzono w Polsce 24 kwietnia 2009 roku. Do egzaminu w województwie podlaskim przystąpiło prawie 16 tysięcy uczniów, z czego 90% rozwiązywało test z języka angielskiego.

Egzamin gimnazjalny z języków obcych nowożytnych budzi wiele pytań. Wyniki przeprowadzonego 21 października 2008 roku egzaminu próbnego obnażyły różnice w stopniu opanowania umiejętności językowych przez uczniów ze szkół wiejskich i wielkomiejskich. Różny był stopień osiągnięć językowych w zakresie poszczególnych języków i standardów wymagań egzaminacyjnych. Egzamin próbny pokazał, że najwyższym poziomem biegłości językowej wykazali się gimnazjaliści zdający język rosyjski. W testach z języków angielskiego i niemieckiego najlepiej uczniowie poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi *Odbiór tekstu czytanego*, dla zdających język rosyjski najłatwiejsze były zadania na podstawie wysłuchanego tekstu. Wszyscy mieli problemy z zadaniami sprawdzającymi umiejętności z obszaru *Reagowanie językowe*.

Sprawozdanie, które macie Państwo przed sobą, dotyczy kwietniowego obowiązkowego egzaminu z trzech języków, najczęściej zdawanych na terenie województwa podlaskiego. Każdy język omówiony został według podobnego schematu. Najpierw porównaliśmy wyniki egzaminu w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych. W dalszej części sprawozdania znaleźć można analizę odpowiedzi uczniów – ze szczególnym uwzględnieniem mocnych i słabych stron piszących test z języków angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego w kwietniu 2009 roku.

W sprawozdaniu odwołujemy się do wyników z próbnego egzaminu, starając się odpowiedzieć na pytanie, na ile kwietniowy egzamin potwierdził naszą wcześniejszą diagnozę.

Mamy nadzieję, że podane wskaźniki statystyczne i nasze merytoryczne komentarze wskażą nauczycielom i uczniom te obszary umiejętności językowych, które ciągle jeszcze trzeba ćwiczyć przed kolejnymi egzaminami z języków obcych nowożytnych.

1. Język angielski

Wstęp

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego stanowi trzecią część egzaminu gimnazjalnego i 24 kwietnia 2009 roku przeprowadzony został po raz pierwszy. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku* egzamin zdawany jest z języka, który w danym gimnazjum nauczany jest jako obowiązkowy.

W województwie podlaskim do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło 13 947 uczniów.

Zestaw zadań z zakresu języka angielskiego miał na celu sprawdzenie opanowania przez uczniów, kończących trzecią klasę gimnazjum, wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej.

Egzamin miał formę pisemną. Na rozwiązanie wszystkich zadań przewidziano 90 minut, a w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czas ten mógł być przedłużony o 30 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

1.1. Opis zestawu zadań z zakresu języka angielskiego

Zestawy zadań sprawdzały umiejętności opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych:

- I – odbiór tekstu słuchanego,
- II – odbiór tekstu czytanego,
- III – reagowanie językowe.

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* i jednego zadania z obszaru *Reagowanie językowe* stanowiły wysłuchane krótkie teksty: komunikaty, instrukcje, dialogi, teksty narracyjne. Teksty te, wraz z instrukcjami dotyczącymi rozwiązywania związanych z nimi zadań, zostały dwukrotnie odtworzone z płyty CD w sali egzaminacyjnej. Na tę część egzaminu przeznaczono 20 minut.

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* i pozostałe zadania z obszaru *Reagowanie językowe* zostały oparte na zamieszczonych w zestawie egzaminacyjnym tekstach (instrukcjach, dialogach, listach, tekstach narracyjnych) lub materiale ikonograficznym.

Ponadto zestaw był zgodny z podanym w *Standardach wymagań egzaminacyjnych* zakresem struktur leksykalno-gramatycznych i tematyką tekstów stanowiących podstawę zadań egzaminacyjnych.

Zestaw egzaminacyjny z języka angielskiego składał się z różnego rodzaju zadań zamkniętych. Były to: zadania wyboru wielokrotnego, typu prawda/fałsz i na dobieranie.

1.2. Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Zestaw składał się z 13 zadań zamkniętych.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

W obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji.

W obszarze *Odbiór tekstu czytanego* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie intencji nadawcy tekstu;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

W obszarze *Reagowanie językowe* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

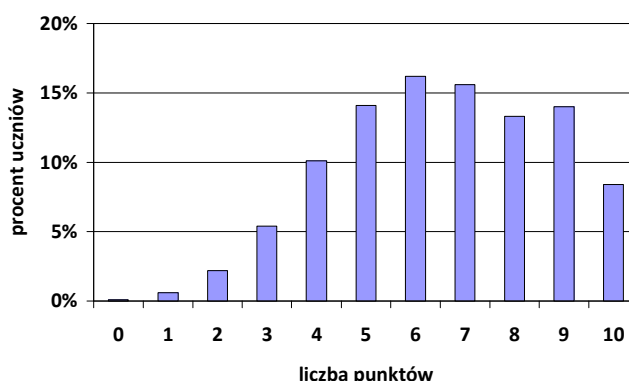
- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

1.2.1. Odbiór tekstu słuchanego

Umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano trzema zadaniami zamkniętymi (typy zadania – wybór wielokrotny, dobieranie i prawda/fałsz). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **6,6 pkt**, czyli **66%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* były umiarkowane trudne dla piszących. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1.1. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego*

Najczęstszym wynikiem w *Obszarze tekstu słuchanego* było 6 punktów. Jedynie 8,4% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* bezbłędnie.

Najlepiej wypadło zadanie pierwsze, natomiast najłabiej zadanie drugie. Łatwości mieściły się w przedziale od 0,54 do 0,73, a więc zadania były umiarkowane trudne oraz łatwe.

Porównując wyniki tego egzaminu z wynikami próbnego egzaminu, należy stwierdzić, że pomimo braku w tej części zadania otwartego, nie są one znacznie wyższe od wyników tej

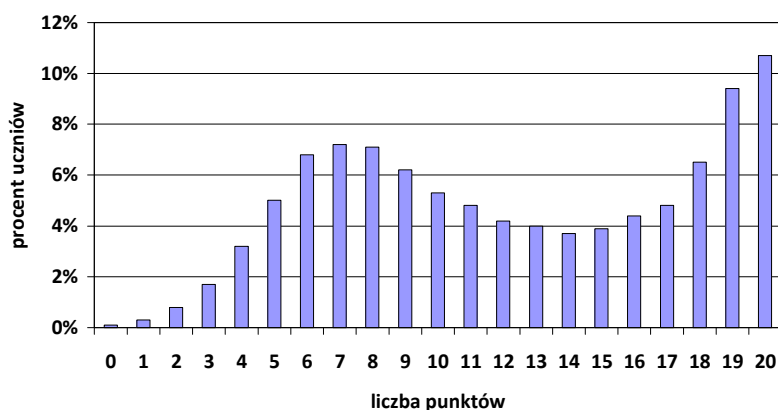
samej części z egzaminu próbnego, przeprowadzonego w gimnazjach w październiku 2008 roku, a badanego przez OKE w Łomży na próbie 1806 uczniów. Podczas egzaminu próbnego badana grupa osiągnęła średni wynik 6,3 pkt, co jest wynikiem zbliżonym do wyniku bieżącego egzaminu. Zauważalną różnicą jest to, że duża liczba osób (16%), uzyskała maksymalną liczbę punktów (10) w tym obszarze na egzaminie próbnym, natomiast w przypadku egzaminu kwietniowego jedynie 8,4% uczniów osiągnęło wynik najwyższy w tym obszarze. Należy równocześnie zwrócić uwagę, że na egzaminie próbnym znacznie większa liczba uczniów osiągnęła wyniki niskie: 0 punktów – 1,4%, 1 punkt – 2,6%, 2 punkty – 5,9%, 3 punkty – 8,6% uczniów. Taka tendencja wzrostowa w grupie wyników niskich na egzaminie kwietniowym może cieszyć, ale należy zauważyć, że może to być wynikiem braku zadań otwartych na tym egzaminie.

1.2.2. Odbiór tekstu czytanego

Umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi typu: dobieranie, prawda/fałsz i wyboru wielokrotnego.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **12,3 pkt**, czyli **61%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były umiarkowanie trudne dla zdających. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1.2. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu czytanego*

Najczęściej występującym wynikiem w *Obszarze tekstu czytanego* było 20 punktów na 20 możliwych do uzyskania. Cieszyć może fakt, iż 10,7% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* bezbłędnie. Niestety, zauważyć można dość dużą grupę uczniów, która dość słabo lub przeciętnie radziła sobie z zadaniami sprawdzającymi ten obszar – wyniki poniżej 10 punktów.

Najwyższe wyniki zdający osiągnęli w zadaniu dziesiątym, natomiast najniższe w zadaniu dziewiątym. Łatwości mieściły się w przedziale od 0,53 do 0,71, a więc zadania były umiarkowanie trudne oraz łatwe.

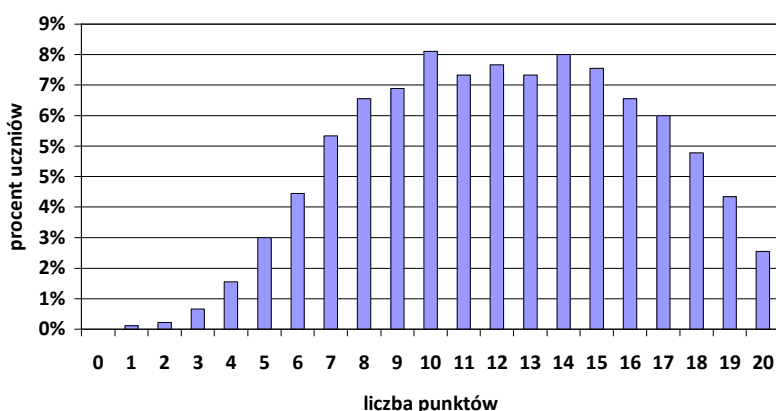
Na próbnym egzaminie gimnazjalnym wyniki uzyskane w obszarze *Odbiór tekstu czytanego* były nieznacznie wyższe niż wyniki osiągane przez zdających na egzaminie kwietniowym. Średni wynik wyniósł 12,8 pkt, czyli 64% punktów możliwych do uzyskania. Widać więc, że wyniki kwietniowego egzaminu są jedynie nieznacznie niższe. Należy zauważyć, że na egzaminie próbnym i egzaminie z kwietnia 2009 w obszarze *Odbiór tekstu czytanego* wykorzystane zostały jedynie zadania zamknięte.

1.2.3. Reagowanie językowe

Umiejętności z obszaru *Reagowanie językowe* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi. Wykorzystane tu zostały dwa typy zadania – na dobieranie i wyboru wielokrotnego. Teksty do pierwszego zadania z tego obszaru dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **12,2 pkt**, czyli **61%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były dla zdających trudniejsze niż zadania sprawdzające *Odbiór tekstu słuchanego*. Z drugiej strony, przeciętny uczeń osiągał wynik podobny jak za zadania z obszaru *Odbiór tekstu czytanego*. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 1.3. Rozkład wyników w obszarze *Reagowanie językowe*

Najczęstszym wynikiem w obszarze *Reagowanie językowe* było 10 i 14 punktów. Tylko 2,3% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Reagowanie językowe* bezbłędnie. Porównując wyniki obszarów *Reagowanie językowe* oraz *Odbiór tekstu czytanego*, można zauważyć, że w obszarze *Reagowanie językowe* mniej uczniów osiąga wyniki niskie oraz wysokie, ale porównywalnie większa liczba uczniów osiąga wyniki średnie.

Najlepiej wypadło zadanie piąte i szóste, natomiast najłagodniej zadanie czwarte, siódme i ósme – zauważyć należy, że różnice w obrębie wspomnianych dwóch zadań najłatwiejszych i trzech najtrudniejszych są niewielkie. Łatwości mieściły się w przedziale od 0,53 do 0,71, a więc zadania były umiarkowanie trudne i łatwe.

Na próbnym egzaminie gimnazjalnym wyniki uzyskane w obszarze *Reagowanie językowe* były niższe. Średni wynik wyniósł 10,3 pkt, czyli 52% punktów możliwych do uzyskania za ten obszar. Trzeba podkreślić, że nastąpiła wyraźna poprawa, szczególnie w grupie wyników niskich. Należy jednak pamiętać, że na egzaminie próbnym w analizowanym obszarze znalazło się jedno zadanie otwarte, za które można było uzyskać 4 punkty.

1.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka angielskiego w województwie podlaskim, można stwierdzić, że umiejętności odbioru tekstu słuchanego, odbioru tekstu czytanego i reagowania językowego zostały opanowane w stopniu bliskim zadowalającego przez uczniów kończących naukę w gimnazjum i na mniej więcej podobnym poziomie.

Z poniższego wykresu wynika również, że najłatwiejsze dla zdających z województwa podlaskiego były zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego*, jednakże różnice nie są znaczące.

Osiągnięcia uczniów na egzaminie gimnazjalnym z języka obcego nowożytnego w 2009 roku
w województwie podlaskim

Wykres 1.4. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności

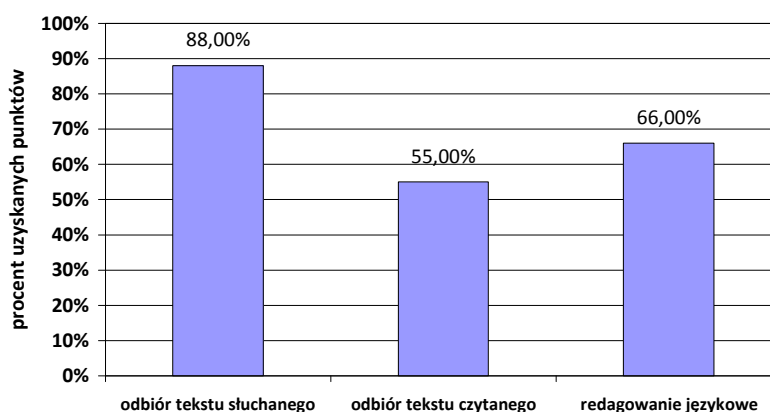

Tabela 1.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych zestawem zadań z zakresu języka angielskiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
I Odbiór tekstu słuchanego – uczeń:			
2	określa główną myśl tekstu	3	54%
1.4	określa kontekst sytuacyjny	1	48%
1.1-1.3, 3	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	6	74%
II Odbiór tekstu czytanego – uczeń :			
9	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	5	53%
10.1, 10.3, 12	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	6	64%
11	określa intencje nadawcy tekstu	3	58%
10.2, 10.4	określa kontekst sytuacyjny	2	85%
13	rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	4	59%
III Reagowanie językowe – uczeń:			
4, 5	właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy	8	62%
7	rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	3	54%
6, 8	przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	9	62%

Wnioski

Biorąc pod uwagę wszystkie obszary standardów wymagań egzaminacyjnych sprawdzanych za pomocą tego testu uczniowie najlepiej poradzili sobie ze standardem II.5. – określanie kontekstu sytuacyjnego w obszarze *Odbiór tekstu czytanego* – procent uzyskanych punktów 85%. Paradoksalnie, najgorsze wyniki osiągali w zadaniu sprawdzającym standard I.2 – określanie kontekstu sytuacyjnego, ale w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* – procent punktów uzyskanych przez uczniów wyniósł 48%.

W obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* można zauważyć, że uczniowie najlepiej opanowali umiejętność stwierdzenia, czy tekst zawiera określone informacje oraz wyszukiwania lub selekcjonowania informacji. Umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje, wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji wypadła zdecydowanie lepiej w zadaniu pierwszym niż w trzecim. Co ciekawe, zadanie pierwsze oparte było na technice wyboru wielokrotnego (teoretycznie trudniejsze do rozwiązania), a zadanie trzecie wykorzystywało technikę „prawda/fałsz” (teoretycznie łatwiejsze do rozwiązania). Uczniowie uzyskali najłabsze wyniki za zadanie sprawdzające umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego (zadanie 1.4.). Wyniki uczniów w zadaniu, które sprawdzało tę umiejętność były znacząco niższe niż na egzaminie próbnym – 66% uzyskanych punktów za ten standard na egzaminie próbnym i 48% na egzaminie kwietniowym. Z drugiej strony, uczniowie znacznie lepiej niż na egzaminie próbnym poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi standard I.3 – stwierdzenie, czy tekst zawiera określone informacje, wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji. Na egzaminie próbnym uczniowie uzyskali 62% za zadania sprawdzające ten standard, a na egzaminie kwietniowym 74%. Standard I.1 – określanie głównej myśli tekstu nie był sprawdzany na egzaminie próbnym, a na egzaminie kwietniowym procent uzyskanych punktów wyniósł 54%, co nie jest wynikiem zadowalającym.

W obszarze *Odbiór tekstu czytanego* najlepiej opanowana została umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego, sprawdzana poprzez zadania 10.2. oraz 10.4. Wyniki uczniów w zadaniach, sprawdzających wspomnianą wcześniej umiejętność były wyższe niż na egzaminie próbnym – 75% uzyskanych punktów za ten standard na egzaminie próbnym i 85% na egzaminie kwietniowym. Kolejnym standardem, z którego wyniki są wyższe niż na egzaminie próbnym jest standard II.3 – stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje, wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji. Na egzaminie próbnym uczniowie uzyskali 61% punktów za ten standard, a na egzaminie kwietniowym 64%. Zadania, które sprawdzały ten standard to: 10.1., 10.3., 12. Wyniki w pozostałych standardach są niestety niższe niż na egzaminie próbnym. Na przykład, standard: II.2 – określanie głównych myśli poszczególnych części tekstu (68% uzyskanych punktów na egzaminie próbnym i 53% na egzaminie kwietniowym – zadanie 9.), jak również II.4 – określanie intencji nadawcy tekstu (60% uzyskanych punktów na egzaminie próbnym i 58% na egzaminie kwietniowym – zadanie 11.), oraz II.6 – rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (63% uzyskanych punktów na egzaminie próbnym i 59% na egzaminie kwietniowym – zadanie 13.).

W obszarze *Reagowanie językowe* najłatwiejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętność właściwego reagowania językowego w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielania, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy (standard III.1 – zadania 4. i 5.) oraz umiejętność przetwarzania treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyrażane w języku obcym (standard III.3 – zadania 6. i 8.). Porównując wyniki za te standardy należy zauważyć, że są one wyższe niż na egzaminie próbnym. Dla porównania w zadaniach sprawdzających standard III.1 uczniowie uzyskali 49% punktów na egzaminie próbnym i 62% na egzaminie kwietniowym. Natomiast w zadaniach sprawdzających standard III.3 uczniowie uzyskali 50% punktów na egzaminie próbnym i 62% na egzaminie kwietniowym. Najtrudniejsze okazały się zadania w których sprawdzana była umiejętność rozpoznawania i poprawnego stosowania struktur leksykalno – gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji (standard III.2 – zadanie 7.). Ponadto, wyniki uzyskiwane przez uczniów w zadaniach sprawdzających ten standard są porównywalnie niższe niż na egzaminie próbnym. Na egzaminie próbnym uczniowie uzyskali

61% punktów możliwych do uzyskania, a na egzaminie kwietniowym 54%. Widać więc tu dość wyraźny spadek w obszarze tego standardu.

1.3. Analiza odpowiedzi uczniów

Zadanie 1. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych: *życie rodzinne i towarzyskie* oraz *żywienie*. Zadanie polegało na wysłuchaniu wiadomości nagranej na automatycznej sekretarce i wybraniu właściwej odpowiedzi spośród trzech podanych możliwości. W zadaniu zastosowano technikę wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.2. – uczeń określa kontekst sytuacyjny I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0,73 – łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się łatwe. Wyniki za poszczególne zadania cząstkowe wykazują pewne rozbieżności. Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 1.2. (łatwość – 0,92), w którym uczniowie mieli za zadanie wybrać owoc, który odbiorca komunikatu miał kupić. W ustaleniu właściwej odpowiedzi pomocne było zrozumienie zwrotu z nagrania „ <i>buy oranges</i> ”. Najtrudniejsze okazało się zadanie 1.4. (łatwość – 0,48). W nim uczniowie mieli za zadanie określić, kto jest odbiorcą nagranej wiadomości. Pomimo, że w nagraniu pojawiały się odniesienia wskazujące, że odbiorca jest młodą osobą – „ <i>I hope you are back from school</i> ” oraz informacja o tym, że tata znów się spóźni – „ <i>Dad will be late as usual</i> ”, duża liczba uczniów wskazywała, że odbiorcą wiadomości jest mąż lektorki. Zadanie to mogło być trudne, gdyż uczniowie musieli odebrać informacje, które pojawiły się w kilku miejscach w nagraniu. Wyniki za całe zadanie świadczą o tym, że uczniowie opanowali słownictwo z zakresu tematycznego <i>życie rodzinne i towarzyskie</i> oraz <i>żywienie</i> w stopniu zadowalającym.

Zadanie 2. (3 pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresu tematycznego *środków masowego przekazu*. Tekst miał formę wypowiedzi, a jego rozumienie sprawdzano techniką *dobieranie*. Uczniowie musieli na podstawie wysłuchanego tekstu przyporządkować do każdej z trzech osób wypowiadających się po jednym zdaniu podsumowującym te wypowiedzi.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.1. – uczeń określa główną myśl tekstu
Wskaźnik łatwości zadania 0,54 – umiarkowanie trudne
Komentarz Zadanie to okazało się umiarkowanie trudne. Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 2.3. (łatwość 0,73). Uczniowie mogli zauważyć, że zdanie z tekstu: „ <i>I don't have a TV.</i> ” nie pozwala na wybranie innej opcji. Poza tym, w wypowiedzi trzeciej osoby pada w nagraniu słowo <i>Internet</i> , które również pojawia się w treści poprawnej odpowiedzi. Pozostałe zadania cząstkowe okazały się trudne dla zdających (łatwość wynosiła od 0,43 do 0,44). W zadaniu 2.1 atrakcyjną okazała się odpowiedź „ <i>prefers the Internet to TV</i> ” prawdopodobnie dlatego, że w nagraniu pojawiło się słowo <i>Internet</i> i uczniowie, którzy nie zrozumieli głównej myśli

tego tekstu odpowiedź swą opierali na tym słowie. W zadaniu 2.2. pomimo tego, że poprawną odpowiedzią było stwierdzenie „*This speaker is too busy to watch TV regularly*”, co sugerowało już pierwsze zdanie w nagraniu „*I don't have time to watch the TV*”, jednak liczna grupa zdających wybierała odpowiedź „*is not allowed to watch much TV*”. Co ciekawe, w tekście nie było informacji o tym, aby ktoś zakazywał osobie mówiącej oglądania telewizji. Być może niewłaściwy wybór wynikał z nieznamomości zwrotu „*be allowed to...*”.

Zadanie 3. (3 pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i związane było z zakresem tematycznym *życie rodzinne i towarzyskie*. Zadanie polegało na wysłuchaniu dialogu o szkole tańca i zdecydowaniu, które z podanych poniżej zdań były zgodne, a które nie z treścią wysłuchanego dialogu.

Sprawdzane umiejętności:

Obszar – odbiór tekstu słuchanego

Standard

I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Wskaźnik łatwości zadania:

0,68 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Zadanie to okazało się dla uczniów dość trudne, pomimo zastosowanej techniki prawda/fałsz. Mogło to być skutkiem tego, że udzielenie poprawnej odpowiedzi wymagało często dokładniejszej analizy wysłuchanego tekstu, gdyż odpowiedzi znajdowały się w dłuższych fragmentach tekstu.

Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 3.1. (łatwość 0,89), pomimo tego, że wymagało ono zanalizowania dłuższego fragmentu tekstu – w nagraniu pojawiło się dokładnie to samo stwierdzenie, które pojawiło się w tym zdaniu cząstkowym (błędna odpowiedź), ale uczniowie bardzo dobrze poradzili sobie z tym dystraktorem.

Najtrudniejsze w tym zadaniu było zadanie cząstkowe 3.3 (łatwość 0,45). W tym zadaniu uczniowie często mieli problem z właściwym wyborem, ponieważ na nagraniu pojawiało się kilka różnych dni tygodnia i powiązane z nimi zajęcia taneczne dla różnych grup. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie uczeń musiał połączyć ze sobą informację „*Classes for teenagers are on Mondays*”, która pojawiła się na początku zdania oraz „*and our classes are again on Fridays*”, która znajdowała się w końcowym fragmencie tego samego, ale długiego zdania. Wymagało to od ucznia dużego skupienia oraz dokładnego zrozumienia całego zdania i odrzucenia informacji niezgodnej z poszukiwaną.

Zadanie 4. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i polegało na dopasowaniu właściwych reakcji do wysłuchanych wypowiedzi. Zastosowano tu technikę wyboru wielokrotnego oraz wykorzystano zakresy tematyczne *życie rodzinne i towarzyskie oraz szkoła*.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – reagowanie językowe

Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy.

Wskaźnik łatwości

0,53 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 4.3. (łatwość 0,85). Uczniowie wykazali się dobrą znajomością zwrotu użytego jako reakcję na przedstawienie się. Najtrudniejszym zadaniem okazało się zadanie cząstkowe 4.2. (łatwość 0,36) w którym na prośbę „*Give my love to your sister.*” uczniowie bardzo często reagowali wybierając odpowiedź niewłaściwą „*I love her too.*” Świadczyć to może o słabej znajomości zwrotu oraz reakcji na niego wśród zdających. Niepokojącym zjawiskiem jest również słaba znajomość zwrotów „*Why don't we...?*” oraz „*How are you doing at school?*” i odpowiedniej reakcji na nie. Szczególnie w przypadku drugiego uczniowie odbierali to pytanie dosłownie jako pytanie o czynności wykonywane w szkole i duża liczba zdających wybierała niewłaściwą odpowiedź „*I'm doing exercises.*” Prawdopodobnie zdający skojarzyli to pytanie z pytaniem „*What are you doing at school?*”, gdyż mogła wprowadzić ich w błąd końcówka „*at school*” i przez to wybierali odpowiedź niewłaściwą.

Zadanie 5. (4 pkt)

Zadanie oparte było na technice dobierania odpowiedzi do pytań. Tym razem pytania należało przeczytać, a nie wysłuchać. Zadanie dotyczyło trzech zakresów tematycznych: *dom, zakupy i usługi oraz podróżowanie i turystyka*.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – reagowanie językowe

Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy.

Wskaźnik łatwości

0,71 – łatwe

Komentarz

Zadanie to okazało się najłatwiejsze spośród zadań z obszaru *Reagowanie językowe*. Najłatwiejsze w tym obszarze było zadanie cząstkowe 5.1. (łatwość 0,89). Uczniowie wykazali się dobrą znajomością zwrotu użytego jako reakcję na pytanie o wielkość pokoju. Najtrudniejszym zadaniem okazało się zadanie cząstkowe 5.3. (łatwość 0,60). Właściwą odpowiedzią na pytanie „*What size is your father?*” było zdanie „*Large or extra large, I'm not sure.*” Niestety, niespodziewanie często uczniowie uznawali, że odpowiedź „*Over 65 kilos.*” jest odpowiedzią na pytanie o rozmiar.

Zadanie 6. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań cząstkowych i dotyczyło dwóch zakresów tematycznych: *życie rodzinne i towarzyskie* oraz *zakupy i usługi*. Uczniowie mieli za zadanie dobrać właściwą reakcję do podanych sytuacji w języku polskim. W zadaniu zastosowano technikę wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.3 – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym.
Wskaźnik łatwości zadania 0,70 – łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się jednym z łatwiejszych spośród zadań z obszaru <i>Reagowanie językowe</i> . Najmniej błędów popełnili uczniowie w zadaniu cząstkowym 6.5 (łatwość 0,87). Bez problemu rozpoznawali konstrukcje, która służyła udzieleniu porady w tej sytuacji. Najwięcej kłopotów przysporzyło uczniom zadanie 6.4. (łatwość 0,52). Pomimo tego, że większość zdających wybrała poprawną odpowiedź – „ <i>Shall I take a message for her?</i> ”, niektórzy uczniowie – 34% zdających – chcieli, prawie jak nadawcy wiadomości, zostawić koleżance wiadomość, a nie ją przekazać – „ <i>Can I leave a message for her?</i> ”.

Zadanie 7. (3pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i związane było z zakresami tematycznymi: *życie rodzinne i towarzyskie* oraz *człowiek*. W konstrukcji zadania wykorzystano dwa listy. W jednym z nich pojawiły się luki, które uczniowie mieli za zadanie wypełnić wybierając poprawne pod względem leksykalno-gramatycznym uzupełnienie tych luk. Uczniowie wybierali spośród podanych możliwości wyboru od A. do C.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.2. – uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji
Wskaźnik łatwości zadania 0,54 – umiarkowanie trudne
Komentarz Zadanie 7., podobnie jak zadania 4. i 8., było jednym z najtrudniejszych zadań w obszarze <i>Reagowanie językowe</i> . Niewielkie różnice łatwości wspomnianych zadań (od 0,53 do 0,54) sugerują, że uczniowie mieli dość duże trudności w poprawnym rozwiązaniu wspomnianych zadań. Wyniki za poszczególne zadania cząstkowe wskazują, że uczniowie dość dobrze poradzili sobie w zadaniu sprawdzającym znajomość reguły gramatycznej używanej w przypadku stopniowania przymiotników ze słowem <i>much</i> (zadanie 7.2. – łatwość 0,63) Najwięcej problemów uczniowie mieli w zadaniu 7.1. (łatwość 0,41). Wielokrotnie okazywało się, że uczniowie nie znają konstrukcji leksykalnej „ <i>hear from someone</i> ”. Zamiast niej często uczniowie podawali słowo „ <i>read</i> ” jako właściwe uzupełnienie luki (46% zdających wybrało tę odpowiedź jako prawidłową).

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresów tematycznych: *człowiek* oraz *życie rodzinne i towarzyskie*. Uczniowie wybierali właściwe uzupełnienia opisu obrazka przedstawiającego młodą matkę opiekującą się małym dzieckiem. Elementem pomocniczym był tutaj obrazek. W zadaniu zastosowano technikę wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – reagowanie językowe

Standard III.3 – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym.

Wskaźnik łatwości zadania

0,53 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Uczniowie w stopniu zadowolającym radzili sobie z zadaniami cząstkowymi 8.2. – 8.4. (łatwość odpowiednio 0,65; 0,63; oraz 0,59). Można zauważyć, że najłatwiej było uczniom stwierdzić, że osoba na zdjęciu ma proste włosy – *straight* (zadanie 8.2.), oraz że bluzka jest w paski – *striped*. Trochę więcej kłopotów pojawiło się w zadaniu 8.4. Tutaj większość uczniów poprawnie wskazała, że kwiatki znajdują się za kobietą na obrazku – *behind*, ale już dość duża liczba uczniów – około 25% populacji stwierdziło, że kwiaty znajdują się przed – *before*, popełniając zresztą błąd, gdyż to słowo użyte w tym kontekście jest niepoprawne.

Na koniec należy stwierdzić, że uczniowie bardzo słabo znają czasowniki złożone. Jedynie 24% uczniów udzieliło poprawnej odpowiedzi w zadaniu 8.1. łącząc czasownik *look* z przyimkiem *after* w znaczeniu opiekować się. Znacznie większa liczba uczniów wybierała możliwości niepoprawne, czyli *look for* lub *look at*. Być może były to zwroty, z którymi uczniowie zetknęli się podczas lekcji, stąd też dokonywali takiego a nie innego wyboru. Należy więc wywnioskować, że znajomość łatwiejszych konstrukcji czasownikowych jest większości uczniom obca i równocześnie apelować o nauczanie tego typu konstrukcji podczas procesu kształcenia językowego.

Zadanie 9. (5 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego *podróżowanie i turystyka* i oparte było na technice dobierania. Uczniowie musieli przyporządkować każdemu akapitowi właściwy nagłówek podsumowujący treść poszczególnych akapitów.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.2. – uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,53 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Zadanie to okazało się jednym z najtrudniejszych w całym teście. Aby go wykonać, należało zrozumieć główną myśl w poszczególnych akapitach tekstu, a następnie dopasować pytanie na które odpowiedź można było znaleźć w odpowiednim akapicie. Najłatwiejsze okazały się zadania 9.3. oraz 9.4. (łatwość odpowiednio 0,62 oraz 0,63). Aby poprawnie rozwiązać zadanie 9.3. należało połączyć ze sobą słowo *travel* w pytaniu i początek zdania „*you can use the ticket for journeys...*” Podobnie w zadaniu 9.4. uczeń, aby poprawnie rozwiązać zadanie, musiał połączyć pytanie „*Where can I buy a season ticket?*” z pierwszym zdaniem tekstu: „*Any ticket office will sell you one.*” Uczeń wykazał się tu głównie znajomością znaczenia słów *buy* i *sell*.

Najwięcej problemów sprawiło zadanie cząstkowe 9.2. W zadaniu tym oprócz poprawnego

pytania – „*What kinds of season ticket can I buy?*” często wybieranymi pytaniami były „*How much is a season ticket?*”, pomimo tego, że w akapicie nie pojawiała się informacja o cenie, oraz „*Why is it good to have a season ticket?*”, pomimo tego, że w akapicie nie było informacji czemu posiadanie biletu miesięcznego miałyby być korzystne dla posiadacza. Sugerować to może, że uczniowie pobieżnie czytali tekst lub losowo wybierali odpowiedzi w tym zadaniu.

Zadanie 10. (4 pkt)

Zadanie dotyczyło czterech zakresów tematycznych *podróżowanie i turystyka, zakupy i usługi, świat przyrody oraz człowiek*, jak również oparte było na technice wyboru wielokrotnego. Zadaniem uczniów było przeczytanie napisów informacyjnych przedstawionych w formie zdjęć i wybranie właściwego zakończenia zdania zgodnego z treścią obrazka z napisem informacyjnym.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard

II.3 – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje;

II.5 – uczeń określa kontekst sytuacyjny.

Wskaźnik łatwości zadania

0,71 – łatwe

Komentarz

Zadanie 10. okazało się dość łatwe, w porównaniu do innych zadań w teście. Mimo tego, należy dostrzec duże zróżnicowanie, jeśli chodzi o najłatwiejsze i najtrudniejsze zadanie częściowe w tym zadaniu.

Zadanie 10.2. okazało się tu najłatwiejszym zadaniem częściowym (łatwość 0,87). Uczniowie nie mieli problemów z połączeniem nazw zwierząt na znaku – „*Wild elephant, seals*” z informacją o tym, że taki komunikat można znaleźć w parku narodowym.

Z drugiej strony, najtrudniejszym okazało się zadanie 10.3. (łatwość 0,53). W tym zadaniu częściowym uczniowie dość często kojarzyli słowo *FREE* na komunikacie z czymś co jest za darmo i, w związku z tym, uznawali odpowiedź „...*don't have to pay at all*” za poprawną.

Zadanie 11. (3 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego *życie rodzinne i towarzyskie* i zostało oparte na technice dobierania. Uczniowie mieli za zadanie przeczytać trzy krótkie wiadomości i przyporządkować do każdej z nich cel w jakim została napisana.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.4 – uczeń określa intencje nadawcy tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,58 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Uczniowie nie mieli poważnych problemów z przyporządkowaniem celów do wiadomości, jednakże wyniki osiągane nie należą do satysfakcjonujących. Najłatwiejsze okazało się zadanie 11.1. (łatwość 0,63), a najtrudniejsze zadanie 11.2. (łatwość 0,55). Pewnym problemem dla zdających mogło być słowo *advice*, które pojawiło się w treści dwóch odpowiedzi, a które mogło być niezrozumiałe dla dużej liczby zdających. Mogło to skutkować niskimi wynikami w tym zadaniu.

Ciekawym przypadkiem jest zadanie 11.3. (łatwość 0,57), w którym dość liczna grupa uczniów – 20% – uznało, że celem tej wiadomości jest zaproszenie.

Zadanie 12. (4 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego *sport* i oparte było na technice prawda/fałsz. Uczniowie ustalali, które z czterech zamieszczonych zdań jest zgodne, a które nie z treścią ogłoszenia.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.3 – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0,67 – umiarkowanie trudne
Komentarz Zdający nie mieli poważniejszych problemów z rozwiązaniem poszczególnych zadań częściowych – łatwości zadań wynoszą od 0,62 do 0,71. Najłatwiejszym okazało się zadanie częściowe 12.3. (łatwość 0,71). Najprawdopodobniej uczniowie łatwo łączyli zdanie 12.3. – „ <i>National Geographic will collect only Nike shoes</i> ” z informacją w tekście – „ <i>Nike is not the only brand, we accept all kinds of training shoes.</i> ” W tym kontekście trudne było słowo <i>brand</i> , ale uczniowie mogli łatwo rozpoznać, że zdanie 12.3. jest fałszywe po drugiej części przedstawionego zdania z tekstu. Najtrudniejszym okazało się zadanie 12.1. (łatwość 0,62). Prawdopodobnie ten niski wynik wynikał z tego, że uczniowie pobieżnie odczytali zdanie „ <i>We can build one basketball court from 2,500 pairs of recycled shoes.</i> ” Być może uczniowie nie doczytali, że w tekście była informacja o 2,500 par butów, a nie butów. Poza tym, kolejne zdanie – „ <i>We need a lot more to be in the Guinness Book of World Records.</i> ” było kluczowe w kontekście tego zadania częściowego, gdyż dopiero tutaj pojawiła się informacja o pobijaniu rekordu.

Zadanie 13. (4 pkt)

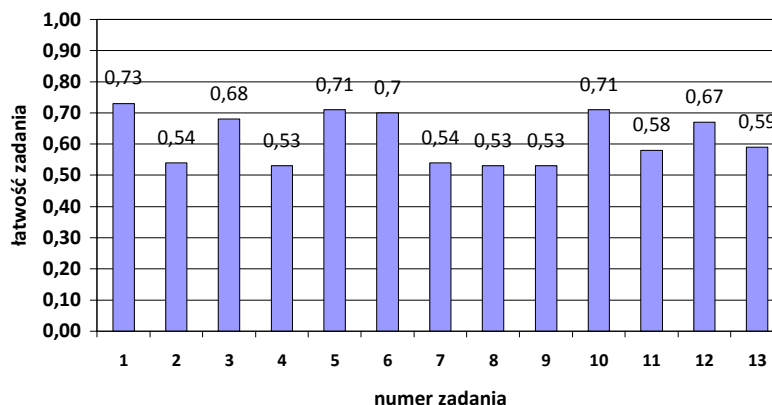
Do zadania na dobieranie wykorzystano list prywatny, który dotyczył zakresów tematycznych: *szkoła* oraz *życie rodzinne i towarzyskie*. Zadaniem uczniów było przeczytanie tekstu, z którego usunięto cztery zdania, a następnie uzupełnienie tych luk zdaniami dobranymi spośród podanych pod tekstem.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.6 – uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.
Wskaźnik łatwości zadania 0,59 – umiarkowanie trudne
Komentarz Uzupełnianie luk zdaniami, które należy dobrać spośród podanych pod tekstem – to jedno z najtrudniejszych zadań egzaminacyjnych. Aby rozpoznać związki między kolejnymi częściami tekstu, zdający muszą ten tekst przeczytać, uzmysłwić sobie kolejność przedstawionych wydarzeń i umiejscowić w tym planie zdania proponowane do wstawienia w luki. Nie są to czynności łatwe, dlatego wyniki uczniów są dosyć niskie i zróżnicowane (48 – 76% zdających poprawnie rozwiązało poszczególne zadania częściowe). Najłatwiejszym okazało się zadanie 13.4. (łatwość 0,76). Wydaje się, że uczniowie nie mieli większych problemów z połączeniem zdania „ <i>Grandma, I miss your cooking.</i> ” z następującym po nim zdaniem „ <i>Do you think you could send me some of your homemade chocolate cookies?</i> ” W zdaniach tych widać dość wyraźne odniesienie osoby piszącej do babci i prośbę o przysłanie ciastek, za którym osoba pisząca tęskni. Najtrudniejszym okazało się zadanie 13.1. w którym tylko 48% uczniów poprawnie rozwiązało zadanie wstawiając w lukę zdanie „ <i>That is really early for me.</i> ” Zdanie to łączyło

się bezpośrednio ze zdaniem przed luką – „*I get up at 7.00 every morning.*” Godzina 7 rano może być potraktowana za wczesną porę wstawania, i w ten sposób te dwa zdania logicznie się ze sobą łączyły. Niestety około 27% uczniów wybrało zdanie „*On Tuesday there is one lesson more.*” Być może wynikało to z tego, że w następującym po luce zdaniu „*I usually have six lessons a day*” pojawiło się słowo *lesson* i niektórzy uczniowie połączyli te zdania jedynie na podstawie tych wyrazów i iluzorycznego podobieństwa tematycznego.

1.4. Zestawienie łatwości zadań

Wykres 1.5. Łatwości zadań

Zestawienie łatwości zadań przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.3. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość

Łatwość zadań	0 – 0,19	0,20 – 0,49	0,50 – 0,69	0,70 – 0,89	0,90 – 1,00
	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Numery zadań	–	–	2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13	1, 5, 6, 10	–
Liczba zadań	–	–	9	4	–
Liczba punktów	–	–	33	17	–

1.5. Wnioski

Z przedstawionej analizy wynika, że do mocnych stron gimnazjalistów należą:

- wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji w słuchanym tekście z zakresów tematycznych *życie rodzinne i towarzyskie* oraz *żywienie*, a następnie wybranie właściwej odpowiedzi spośród podanych możliwości (zadanie wyboru wielokrotnego);
- wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji w słuchanym tekście z zakresów tematycznych *życie rodzinne i towarzyskie*, a następnie stwierdzanie, czy podane zdania są zgodne z jego treścią, czy są fałszywe (zadanie typu prawda/fałsz);
- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego w czytanim tekście (czyli, w przypadku tego testu, określanie miejsca, w którym pojawiły się ogłoszenia);
- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych z codziennego życia, czyli dobieranie odpowiedzi do odczytanego przez ucznia pytania;

- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażanie jego w języku angielskim, czyli wybór właściwej reakcji, na przykład udzielania porad, przywitania, gratulowania, pytanie o opinię;
- opanowanie struktur leksykalno-gramatycznych z zakresów tematycznych: *zakupy* oraz *człowiek – wygląd zewnętrzny* oraz form stopniowania przymiotników;
- rozwiązywanie zadań typu wybór wielokrotny, szczególnie w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego*;
- rozwiązywanie zadań typu prawda/fałsz.

Do słabych stron gimnazjalistów należą:

- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego w wysłuchanym tekście (czyli, w przypadku tego testu określanie odbiorcy komunikatu);
- określanie głównej myśli wysłuchanego tekstu z zakresu tematycznego *środki masowego przekazu*;
- właściwe reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych z codziennego życia, czyli dobieranie odpowiedzi do wysłuchanego pytania;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażanie jego w języku angielskim w sytuacji gdy mamy do czynienia z rozmową przez telefon – pytanie o przekazanie informacji nieobecnej osobie;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- określanie głównych myśli poszczególnych części tekstu czytanego z zakresu tematycznego *podróżowanie i turystyka – środki transportu*;
- określanie intencji nadawcy tekstu z zakresu tematycznego *życie rodzinne i towarzyskie*;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu, czyli uzupełnianie luk w tekście zdaniem spośród pięciu proponowanych rozwiązań;
- sugerowanie się tylko powtarzalnością słów, wyrażań i zwrotów, a nie kontekstem w tekstach słuchanych i czytanych oraz zadaniach na podstawie tych tekstów;
- sugerowanie się swoją wiedzą ogólną, a nie treścią przeczytanego tekstu podczas wyboru odpowiedzi;
- pobieżne czytanie zadania, polecenia; sugerowanie się treścią tylko pierwszych wyrażań i zwrotów w zdaniach;
- znajomość podstawowych form czasowników złożonych oraz przyimków miejsca;
- znajomość struktur leksykalno-gramatycznych, co widać szczególnie w zadaniach 7. i 8.;
- rozwiązywanie zadań zamkniętych na dobieranie;
- przenoszenie rozwiązań zadań zamkniętych na kartę odpowiedzi.

2. Język niemiecki

Wstęp

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego stanowi trzecią część egzaminu gimnazjalnego i 24 kwietnia 2009 roku przeprowadzony został po raz pierwszy. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej* z dnia 30 kwietnia 2007 r. egzamin zdawany jest z języka , który w danym gimnazjum nauczany jest jako obowiązkowy.

W województwie podlaskim do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiło 797 uczniów.

Zestaw zadań z zakresu języka niemieckiego miał na celu sprawdzenie opanowania przez uczniów, kończących trzecią klasę gimnazjum, wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej.

Egzamin miał formę pisemną. Na rozwiązanie wszystkich zadań przewidziano 90 minut, a w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czas ten mógł być przedłużony o 30 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

2.1. Opis zestawu zadań

Zestawy zadań sprawdzały umiejętności opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych:

- I – odbiór tekstu słuchanego,
- II – odbiór tekstu czytanego,
- III – reagowanie językowe.

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* i jednego zadania z obszaru *Reagowanie językowe* stanowiły wysłuchane krótkie teksty: komunikaty, instrukcje, dialogi, teksty narracyjne. Teksty te, wraz z instrukcjami dotyczącymi rozwiązywania związanych z nimi zadań, były w sali egzaminacyjnej dwukrotnie odtworzone z płyty CD. Na tę część egzaminu przeznaczono 20 minut.

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* i pozostałe zadania z obszaru *Reagowanie językowe* były oparte na zamieszczonych w zestawie egzaminacyjnym tekstach (instrukcjach, dialogach, listach, tekstach narracyjnych) lub materiale ikonograficznym.

Ponadto zestaw był zgodny z podanym w *Standardach wymagań egzaminacyjnych* zakresem struktur leksykalno-gramatycznych i tematyką tekstów stanowiących podstawę zadań egzaminacyjnych.

Zestaw egzaminacyjny z języków obcych nowożytnych składał się z różnego rodzaju zadań zamkniętych. Były to: zadania wyboru wielokrotnego, typu prawda/fałsz, na dobieranie.

2.2. Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Zestaw składał się z 14 zadań zamkniętych.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13, 14
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

W obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji.

W obszarze *Odbiór tekstu czytanego* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

W obszarze *Reagowanie językowe* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

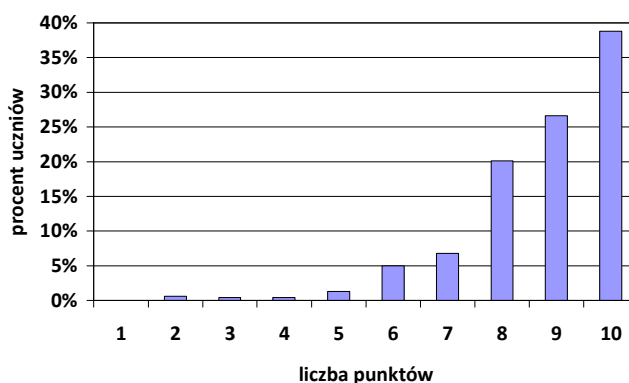
- właściwe reagowanie językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

2.2.1. Odbiór tekstu słuchanego

Umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano trzema zadaniami zamkniętymi (typy zadania – dobieranie, prawda/fałsz i wybór wielokrotny). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **8,8 pkt**, czyli prawie **88%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* były łatwe dla piszących. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 2.1. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego*

Najczęstszym wynikiem w *Obszarze tekstu słuchanego* było 10 punktów. Była to jednocześnie maksymalna do uzyskania liczba punktów. 38% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* bezbłędnie.

Najlepiej wypadło zadanie trzecie, natomiast najslabiej zadanie drugie. Łatwości mieściły się w przedziale od 0,85 do 0,97, a więc były one łatwe i bardzo łatwe.

Warto w tym miejscu dokonać porównania z wynikami uzyskanymi na egzaminie próbnym. Należy jednak zaznaczyć, że wyniki z egzaminu próbnego dotyczą 13 wybranych szkół z województw podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. Na próbnym egzaminie gimnazjalnym

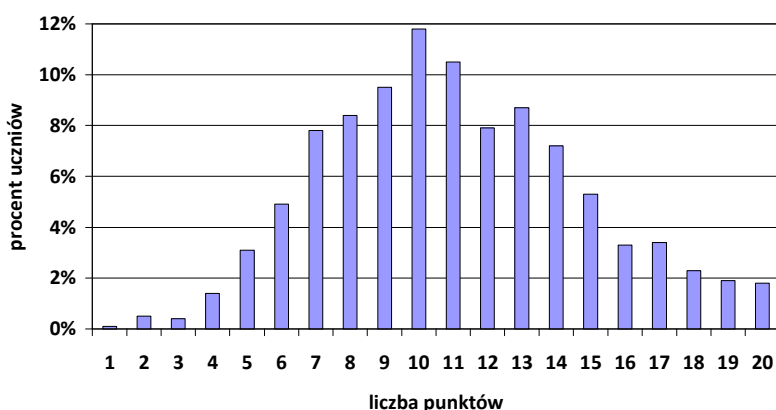
z 21 października 2008 r. wyniki uzyskane w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* były znacznie słabsze. Średni wynik wyniósł 5,18 pkt, czyli 51,80 % punktów możliwych do uzyskania. Należy jednak pamiętać, że na egzaminie próbnym znalazło się też w analizowanym obszarze jedno zadanie otwarte, które mogło obniżyć średni wynik. Tak więc można zauważyć zależność między stopniem osiągnięć uczniów a rodzajem zastosowanego typu zadania.

2.2.2. Odbiór tekstu czytanego

Umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* sprawdzano sześcioma zadaniami zamkniętymi typu: dobieranie, prawda/fałsz i wyboru wielokrotnego.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **11 pkt**, czyli **55%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były umiarkowanie trudne dla zdających. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 2.2. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu czytanego*

Najczęstszym wynikiem w *Obszarze tekstu czytanego* było 10 punktów na 20 możliwych do uzyskania. Tylko 1,8% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* bezbłędnie.

Najlepiej wypadło zadanie trzynaste, natomiast najslabiej zadanie dziewiąte. Łatwości mieściły się w przedziale od 0,37 do 0,86, a więc były one bardzo trudne, trudne, umiarkowanie trudne i łatwe.

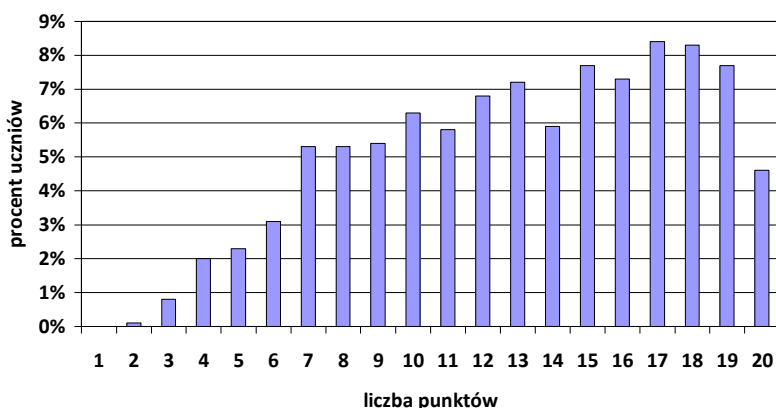
Na próbnym egzaminie gimnazjalnym wyniki uzyskane w obszarze *Odbiór tekstu czytanego* były znacznie lepsze. Średni wynik wyniósł 13,37 pkt, czyli 66,85 % punktów możliwych do uzyskania. Widać więc, że wyniki kwietniowego egzaminu są słabsze. Należy też dodać, że na egzaminie próbnym i egzaminie w kwietniu 2009 w obszarze *Odbiór tekstu czytanego* pojawiły się tylko zadania zamknięte.

2.2.3. Reagowanie językowe

Umiejętności z obszaru *Reagowanie językowe* sprawdzano pięcioma zadaniami zamkniętymi (typy zadania – dobieranie i wyboru wielokrotnego). Teksty do pierwszego zadania z tego obszaru dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **13,10 pkt**, czyli **66%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były dla zdających trudniejsze niż zadania na odbiór tekstu słuchanego. Rozkład wyników przedstawiono na poniższym wykresie .

Wykres 2.3. Rozkład wyników w obszarze *Reagowanie językowe*

Najczęstszym wynikiem w obszarze *Reagowanie językowe* było 17 punktów. Tylko 4,6% zdających rozwiązało zadania z obszaru *Reagowanie językowe* bezbłędnie.

Najlepiej wypadło zadanie siódme, natomiast najslabiej zadanie szóste. Łatwości mieściły się w przedziale d 0,53 do 0,77, a więc były one umiarkowanie trudne i łatwe.

Na próbnym egzaminie gimnazjalnym wyniki uzyskane w obszarze *Reagowanie językowe* były znacznie słabsze. Średni wynik wyniósł 8,12 pkt, czyli 40,6 % punktów możliwych do uzyskania. Należy jednak pamiętać, że na egzaminie próbnym znalazły się w analizowanym obszarze dwa zadania otwarte, za które można było uzyskać łącznie 8 punktów.

2.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka niemieckiego, można stwierdzić, że uczniowie w stopniu dobrym i zadowalającym opanowali umiejętności związane z *Odbiorem tekstu słuchanego* i *Reagowania językowego*. Niektóre zadania z obszaru *Rozumienie tekstu czytanego* okazały się trudne. Poniższe dane statystyczne pozwalają na porównanie osiągnięć uczniów w trzech obszarach standardów.

Wykres 2.4. Osiągnięcia uczniów w poszczególnych obszarach umiejętności

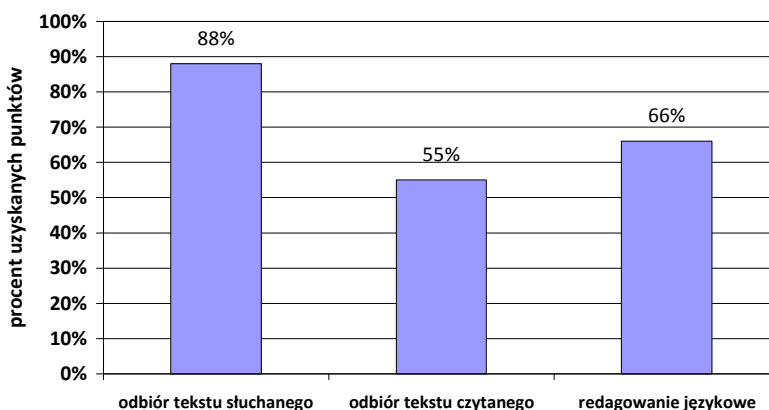

Tabela 2.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych zestawem zadań z zakresu języka niemieckiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
I Odbiór tekstu słuchanego			
1	określa kontekst sytuacyjny	3	85
2, 3	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	7	89
II Odbiór tekstu czytanego			
13	określa główną myśl tekstu	4	86
10, 11	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	8	48
14	określa kontekst sytuacyjny	4	56
9, 12	rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	4	38
III Reagowanie językowe			
4, 5	właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy	8	68
7	rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	4	77
6, 8	przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	8	57

Najlepsze wyniki uzyskali uczniowie w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* (łatwość 88% – umiarkowanie łatwe). Natomiast najłabsze w obszarze – *Odbiór tekstu czytanego* (łatwość – 55% – umiarkowanie trudne.)

Egzamin gimnazjalny z języka niemieckiego sprawdzał dwie umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* zapisane w standardach wymagań egzaminacyjnych, tzn. określanie kontekstu sytuacyjnego i stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji. Umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje wypadła zdecydowanie lepiej w zadaniu trzecim niż w drugim. Uczniowie uzyskali nieznacznie słabsze wyniki za zadanie sprawdzające określanie kontekstu sytuacyjnego. Oba standardy wypadły znacznie lepiej niż na próbnym egzaminie gimnazjalnym.

W obszarze *Odbiór tekstu czytanego* najlepiej wypadła umiejętność określania głównej myśli tekstu. Zadanie 13 okazało się łatwe. Najtrudniejsze było zadanie nr 9, które sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Trudne okazały się też zadania nr 10 i 11. Oba te zadania sprawdzały umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji. Zarówno standard: stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji, jak i określanie kontekstu sytuacyjnego wypadł słabiej na egzaminie kwietniowym niż na egzaminie próbnym. Dodatkowo sprawdzano w kwietniu standardy: określanie głównej myśli tekstu oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

W obszarze *Reagowanie językowe* najtrudniejsze okazało się zadanie, które sprawdzało umiejętność przetwarzania treści tekstu przeczytanego w języku polskim. Zdecydowanie najlepiej wypadła umiejętność rozpoznawania i poprawnego stosowania struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji, która sprawdzana była w zadaniu

nr 7. Zadanie to, oparte na technice wyboru wielokrotnego, okazało się łatwe. Wszystkie trzy standardy wypadły znacznie słabiej na egzaminie październikowym, co niewątpliwie ma związek z rodzajem zadania.

2.3. Analiza odpowiedzi uczniów

Zadanie 1. (4 pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresu tematycznego życie rodzinne i towarzyskie. Zadanie polegało na wysłuchaniu trzech krótkich rozmów i dopasowaniu ich do miejsc (morze, góry, restauracja, podwórko) przedstawionych na ilustracjach. W zadaniu zastosowano technikę dobierania.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.2. – uczeń określa kontekst sytuacyjny
Wskaźnik łatwości zadania 0, 85 – umiarkowanie łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się umiarkowanie łatwe. Wyniki za poszczególne zadania cząstkowe wykazują niewielkie rozbieżności. Dopasowanie rozmów do miejsc nie sprawia uczniom większych problemów. Najlepiej wypadło zadanie cząstkowe 1.1. (łatwość – 0,90). W ustaleniu właściwego miejsca pomocne było słownictwo międzynarodowe: <i>Kaffee, Portion, Vanilleeis</i> . Wyniki za całe zadanie świadczą o tym, że uczniowie opanowali słownictwo z zakresu tematycznego <i>życie rodzinne i towarzyskie</i> w stopniu zadawalającym.

Zadanie 2. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresu tematycznego *szkoła*. Tekst miał formę dialogu, a jego rozumienie sprawdzano techniką prawda/fałsz. Uczniowie musieli na podstawie przeczytanego tekstu zdecydować, które z zamieszczonych pod nim zdań były zgodne, a które niezgodne z jego treścią.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0, 83 – umiarkowanie łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się umiarkowanie łatwe. Bardzo łatwe okazało się zadanie cząstkowe 2.1. Uczniowie bez trudu powiązali zdanie z tekstu : <i>Ich habe eine Sechs in Mathematik bekommen</i> ze zdaniem w zadaniu: <i>Andreas hat eine Sechs in Mathematik bekommen</i> . Bardzo łatwe było też zadanie cząstkowe 2.2. Uczniowie bez problemu ustalili, że osoba uczestnicząca w dialogu była na dyskotekę, a nie w teatrze. Zadanie cząstkowe 2.4. okazało się umiarkowanie trudne. Uczniowie najprawdopodobniej nie zrozumieli słowa <i>gemeinsam</i> , które pojawiło się w tekście. Nie potrafili go więc właściwie powiązać ze słowem <i>allein</i> w zadaniu.

Zadanie 3. (3 pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i było związane z zakresem tematycznym *dom*. Zadanie polegało na wysłuchaniu dialogu i ustaleniu właściwego dokończenia zdań. Uczniowie mieli do wykonania zadanie wyboru wielokrotnego, t.j. spośród trzech podanych możliwości wybierali jedno zgodne z tekstem uzupełnienie każdego zdania.

Sprawdzane umiejętności: Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania: 0, 97 – bardzo łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się dla uczniów najłatwiejsze spośród wszystkich zawartych w teście. Zarówno w tekście jak i w zadaniu cząstkowym wystąpiło słowo internacjonalne : <i>Zentrum</i> . Uczniowie bez trudu odnaleźli jedyny pojawiający się w tekście środek lokomocji <i>Bus</i> . Środki lokomocji: <i>Fahrrad</i> i <i>Auto</i> , występujące w pozostałych dystraktorach, okazały się dla nich nieatrakcyjne. Wykazali się też bardzo dobrą znajomością liczebników, na co wskazuje rozwiązanie zadania cząstkowego 3.3.

Zadanie 4. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i polegało na dopasowaniu wysłuchanych pytań do odpowiedzi. Zastosowano tu technikę dobierania i wykorzystano zakres tematyczny *życie rodzinne i towarzyskie*.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy.
Wskaźnik łatwości 0, 61 – umiarkowanie trudne
Komentarz Najłatwiejsze okazało się zadanie cząstkowe 4.1. Uczniowie wykazali się dobrą znajomością zaimka pytajnego <i>Wohin</i> . Potrafili go właściwie połączyć z odpowiedzią <i>nach Deutschland</i> . Więcej problemów przysporzyły zaimki pytajne: <i>Wann</i> i <i>Wie Lange</i> . Warto zwrócić uwagę, że zaimek pytajny <i>Wann</i> wprowadza się z reguły we wczesnym etapie nauczania i używa się go stosunkowo często na lekcji. Prawdopodobnie zdający nie zrozumieli też słowa <i>Anfang</i> , które pojawiło się w odpowiedzi.

Zadanie 5. (4 pkt)

Zadanie oparte było na takiej samej technice jak zdanie nr 4, czyli na dobieraniu odpowiedzi do pytań. Różnica polegała jedynie na tym, że pytania należało przeczytać, a nie wysłuchać. Zadanie dotyczyło również zakresu tematycznego *życie rodzinne i towarzyskie*.

Sprawdzane umiejętności: Obszar – reagowanie językowe Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy
Wskaźnik łatwości zadania 0, 76 – łatwe
Komentarz Zadanie cząstkowe 5.4. okazało się najłatwiejsze. Uczniowie bez trudu powiązali czasownik <i>trinken</i> z internacjonalizmem <i>Cola</i> . Nieco więcej problemów sprawiło zadanie cząstkowe 5.1. Należało się tu wykazać znajomością zaimka pytajnego <i>Wie oft</i> . Uczniowie nie zrozumieli też prawdopodobnie okolicznika czasu <i>jeden Tag</i> , który pojawił się w odpowiedzi. Przetłumaczyli go najprawdopodobniej jako <i>jeden dzień</i> .

Zadanie 6. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i dotyczyło trzech zakresów tematycznych: *podróżowanie i turystyka, zakupy i usługi oraz szkoła*. Uczniowie dobierali właściwą reakcję do podanych sytuacji. W zadaniu zastosowano technikę wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.3 – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym.
Wskaźnik łatwości zadania 0, 53 – umiarkowanie trudne
Komentarz Zadanie to okazało się najtrudniejsze spośród zadań z obszaru <i>Reagowanie językowe</i> . Najmniej błędów popełnili uczniowie w zadaniu cząstkowym 6.3. Słowo <i>Eintrittskarte</i> potrafili odróżnić od <i>Flugticket</i> oraz <i>Fahrkarte</i> . Najwięcej problemów przysporzyło uczniom zadanie 6.1. Wyrażenie <i>Viel Erfolg</i> bardzo często mylono z <i>Viel Spaß</i> . Znacznie mniej atrakcyjną odpowiedzią było tu <i>Gute Reise</i> .

Zadanie 7. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i związane było z zakresem tematycznym *życie rodzinne i towarzyskie*. Do zadania wykorzystano dwa listy. Uczniowie mieli do wykonania zadanie wyboru wielokrotnego, t.j. spośród trzech możliwości wybierali jedno, zgodne z tekstem uzupełnienie listu.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.2. – uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji
Wskaźnik łatwości zadania 0, 77 – łatwe
Komentarz Najmniej problemów sprawiło uczniom dopasowanie wyrazu <i>tanzen</i> w zadaniu cząstkowym

7.4. Czasowniki *lernen* i *schlafen* okazały się w tym kontekście nieatrakcyjne dla uczniów. W zadaniu częściowym 7.1 czasami mylono słowo *Einladung* z *Glückwünsche*, chociaż w pierwszym liście można było znaleźć odpowiedź w postaci zdania: Ich *lade**ein*.

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań częściowych i dotyczyło zakresu tematycznego *życie rodzinne i towarzyskie*. Uczniowie wybierali właściwe uzupełnienia tekstu na temat wakacji. Elementem pomocniczym był tutaj obrazek. W zadaniu zastosowano technikę wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – reagowanie językowe

Standard III.3 – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym.

Wskaźnik łatwości zadania

0, 62 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Uczniowie bez większych problemów ustalili miejsce przedstawione na obrazku: *Strand* (zadanie częściowe 8.2.). Zadanie częściowe 8.3. było na granicy łatwego i umiarkowanie trudnego. Uczniowie właściwie powiązali słowo *Wetter* ze zdaniem: *Es ist sonnig und warm*. Nieco więcej problemów sprawiło im ustalenie formy zaimka dzierżawczego w zadaniu częściowym 8.4. Odmiana zaimka dzierżawczego okazała się dla uczniów umiarkowanie trudna.

Zadanie 9. (3 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego *szkoła* i oparte było na technice dobierania. Uczniowie musieli uzupełnić tekst dotyczący nauki języka niemieckiego przez francuskich uczniów.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.6 – uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania

0, 37 – trudne

Komentarz

Zadanie to okazało się najtrudniejsze w całym teście. Aby go wykonać, należało zrozumieć cały kontekst. Najwięcej problemów sprawiło zadanie częściowe 9.1., a nieco mniej 9.3. Rozwiązanie zadania mogło utrudniać słownictwo: *ausverkauft*, *Lust*, *Plattenfirma*, *endlich*. Pewnym utrudnieniem mogły być też zdania z zastosowaniem : *wenn* oraz *um...zu*.

Zadanie 10. (5 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego *podróżowanie i turystyka* i oparte było na technice prawda/fałsz. Uczniowie ustalali, które z pięciu zamieszczonych zdań jest zgodne, a które niezgodne z treścią oferty hotelu.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.3 – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Wskaźnik łatwości zadania

0, 48 – trudne

Komentarz

Zadanie 10.1. okazało się tu najtrudniejszym zadaniem cząstkowym w całym teście – łatwość 0,12. W tym zadaniu cząstkowym uczniowie nie wykazali się znajomością liczebnika *über 150*. Nie potrafili powiązać go z liczebnikiem 170, gdyż nie uwzględnili tu słowa *über*. Łatwe okazało się zadanie cząstkowe 10.3. Zdający znaleźli bez trudu wspólną płaszczyznę semantyczną między: *Im Restaurant kann man deutsche Speisen essen* w zadaniu a *Lassen Sie sich in unserem Restaurant Bella kulinarisch mit deutschen und internationalen Speisen verwöhnen* w tekście.

Zadanie 11. (3 pkt)

Zadanie oparte było na technice wyboru wielokrotnego, t.j. uczniowie wybierali jedną zgodą z treścią tekstu informacyjnego odpowiedź na pytanie. Tekst dotyczył badań dotyczących kieszonkowego niemieckiej młodzieży.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.3 – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Wskaźnik łatwości zadania

0, 47 – trudne

Komentarz

Uczniowie nie mieli większych problemów ze znalezieniem wspólnej płaszczyzny semantycznej między: *Die Mädchen kaufen sich Kleidung [...] und bezahlen Kinokarten* w tekście a *Für Kleidung und Kino* w zadaniu. Najtrudniejsze okazało się zadanie 11.1. Najprawdopodobniej uczniowie nie zrozumieli struktury *Hälfte der befragten Jugendlichen*, która była kluczem do rozwiązania tego zadania.

Zadanie 12. (1pkt)

Zadanie oparte było na technice wyboru wielokrotnego i polegało na uporządkowaniu tekstu listu na temat świąt Bożego Narodzenia. Zadanie związane było zakresem tematycznym *życie rodzinne i towarzyskie*.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.6 – uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania

0, 43 – trudne

Komentarz

Problemy z rozwiązaniem mogły wynikać z nieznaności słownictwa: *zubereiten, leckere Speisen, Christmette, Heiligabend, wünschen, Weihnachtslieder, gegenseitig*. Zdający mylili też prawdopodobnie słowa *zuerst* i *erst*, a także czynności związane ze sprzątnięciem mieszkania i czynności typowe dla wieczoru wigilijnego.

Zadanie 13. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i było związane z zakresem tematycznym *człowiek*. Uczniowie musieli dobrać obrazki do zdań zawartych w zadaniu.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.1 – uczeń określa główną myśl tekstu.

Wskaźnik łatwości zadania

0, 84 – łatwe

Komentarz

Najlepiej wypadło zadanie cząstkowe 13.3. 98 % uczniów właściwie powiązało tekst: *Zweimal in der Woche spiele ich Tennis* z właściwym obrazkiem. Występujący w zdaniu internacjonalizm *Tennis* ułatwił niewątpliwie rozwiązanie zadania. Nieco więcej problemów przysporzyło uczniom zdanie *Ich spüle das Geschirr*. Atrakcyjnym dla części zdających był materiał ikonograficzny przedstawiający osobę oglądającą telewizję.

Zadanie 14. (4 pkt)

Zdanie składało się z czterech zadań cząstkowych i było związane z zakresami tematycznymi *zakupy i usługi, podróżowanie i turystyka oraz szkoła*. Uczniowie musieli dobrać napisy do szyldów, które można spotkać w różnych miejscach.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.5. – uczeń określa kontekst sytuacyjny.

Wskaźnik łatwości zadania

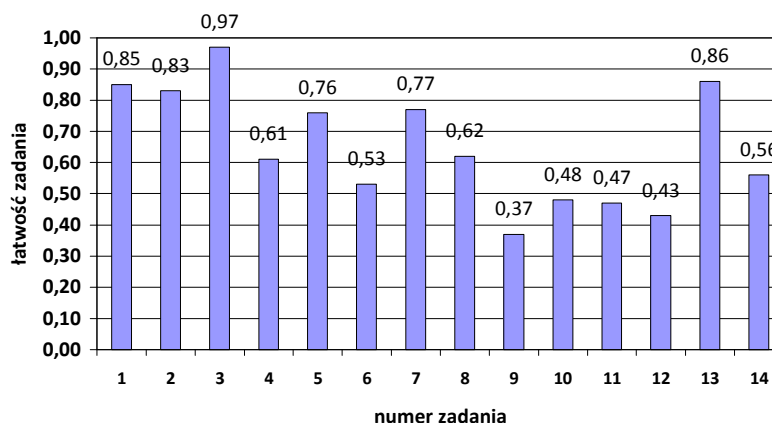
0,56 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Bardzo dobrze wypadło zadanie 14.3. Uczniowie bez problemu znaleźli wspólną płaszczyznę semantyczną między wyrazami: *Schule* i *Schüler*. Mieli natomiast problem ze zrozumieniem wyrazu *Pension* w zadaniu cząstkowym 14.4. Ponad 60 % uczniów nie potrafiła połączyć napisu z właściwym szyldem.

2.4. Zestawienie łatwości zadań

Wykres 2.5. Łatwości zadań

Zestawienie łatwości zadań przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2.3. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość

Łatwość zadania	0 – 0,19	0,20 – 0,49	0,50 – 0,69	0,70 – 0,89	0,90 – 1,00
	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Numery zadań	–	9, 10, 11, 12,	4, 6, 8, 14	1, 2, 5, 7, 13,	3
Liczba zadań	–	4	4	5	1
Liczba punktów	–	12	16	19	3

2.5. Wnioski

Najwięcej problemów sprawił zakres tematyczny: szkoła. Podobne wnioski można było wysnuć po próbnym egzaminie gimnazjalnym z języka niemieckiego. W procesie nauczania i uczenia się należałoby więc więcej czasu poświęcić na rozwijanie sprawności rozumienia tekstu czytanego poprzez rozwiązywanie zadań typu dobieranie i wybór wielokrotny a także poszerzanie słownictwa z zakresu tematycznego *szkoła*. Wskazane jest też rozwiązywanie zadań, w których należy ustalić związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Ta umiejętność wypadła słabo również na egzaminie próbnym. Z uwagi na to, że zadania czwarte, szóste i ósme okazały się umiarkowanie trudne, należy zwrócić uwagę na pracę nad poszerzaniem struktur leksykalno-gramatycznych, aby możliwe było reagowanie w określonych kontekstach sytuacyjnych .

Udzielanie niewłaściwych odpowiedzi wynikało też często z nieznaności struktur leksykalno-gramatycznych. Uczniowie mieli między innymi problemy ze znajomością słownictwa, np.: *Hälfte, gemeinsam, Erfolg, Glückwünsche, Einladung, zuerst, erst, verkaufen, ausverkaufen, Geschirr spülen*, a także niektórych zaimków pytajnych, zaimków dzierżawczych i spójników zdań złożonych. Przy ustalaniu rozwiązania nie zwracali też uwagi na szerszy kontekst, lecz koncentrowali się na pojedynczych strukturach. Mylili też podobnie brzmiące słowa w obu językach, tzw. *falsche Freunde*. Przykładem mogą być wyrazy: *Pension, jeden, Suiten*.

Wyniki uzyskane za zadania w teście pokazują, że uczniowie najlepiej opanowali umiejętność określania kontekstu sytuacyjnego w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego*. Nie mają też większych problemów z zakresami tematycznymi: *życie rodzinne i towarzyskie* oraz *dom*. Dało się zauważyć, że uczniowie korzystają ze słownictwa międzynarodowego, znają nazwy środków lokomocji, słownictwa związanego ze spędzaniem wolnego czasu, nazwy artykułów spożywczych, rutynowych czynności dnia codziennego. Uczniowie wykazują się też bardzo dobrą znajomością liczebników głównych.

3. Język rosyjski

Wstęp

Egzamin z zakresu języka obcego nowożytnego stanowi trzecią część egzaminu gimnazjalnego i 24 kwietnia 2009 roku przeprowadzony został po raz pierwszy. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 roku* egzamin z języka obcego zdawany jest z języka, który w danym gimnazjum nauczany jest jako obowiązkowy. W województwie podlaskim do egzaminu z języka rosyjskiego przystąpiło 662 uczniów.

Zestaw zadań z zakresu języka rosyjskiego miał na celu sprawdzenie opanowania przez uczniów, kończących trzecią klasę gimnazjum, wiadomości i umiejętności opisanych w standardach wymagań egzaminacyjnych i podstawie programowej.

Egzamin gimnazjalny z języka rosyjskiego miał formę pisemną. Na rozwiązanie wszystkich zadań przewidziano 90 minut, a w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się czas ten mógł być przedłużony o 30 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań piszący mógł otrzymać 50 punktów.

3.1. Opis zestawu zadań

Zestaw zadań sprawdzał umiejętności opisane w następujących obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych:

- I – odbiór tekstu słuchanego,
- II – odbiór tekstu czytanego,
- III – reagowanie językowe.

Podstawę zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* i jednego zadania z obszaru *Reagowanie językowe* stanowiły wysłuchane krótkie teksty: komunikaty, dialogi, teksty narracyjne. Teksty te, wraz z instrukcjami dotyczącymi rozwiązywania związanych z nimi zadań, były w sali egzaminacyjnej dwukrotnie odtworzone z płyty CD. Na tę część egzaminu przeznaczono 20 minut.

Zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego* i pozostałe zadania z obszaru *Reagowanie językowe* były oparte na zamieszczonych w zestawie egzaminacyjnym tekstach (instrukcjach, dialogach, listach, tekstach narracyjnych...) lub materiale ikonograficznym.

Ponadto zestaw był zgodny z podanymi w *Standardach wymagań egzaminacyjnych* zakresem struktur leksykalno-gramatycznych i tematyką tekstów stanowiących podstawę zadań egzaminacyjnych.

Zestaw egzaminacyjny z języka rosyjskiego składał się z różnego rodzaju zadań zamkniętych. Były to: zadania wyboru wielokrotnego, typu „prawda – fałsz”, na dobieranie.

3.2. Wyniki w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Zestaw z języka rosyjskiego składał się z 14 zadań zamkniętych.

Przyporządkowanie zadań i punktów do obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych przedstawia tabela.

Tabela 3.1. Plan arkusza z egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego

Nr obszaru standardów	Obszar standardów wymagań egzaminacyjnych	Liczba punktów	Waga w %	Numery zadań
I	Odbiór tekstu słuchanego	10	20	1, 2, 3
II	Odbiór tekstu czytanego	20	40	9, 10, 11, 12, 13, 14
III	Reagowanie językowe	20	40	4, 5, 6, 7, 8
	Razem	50	100	

W obszarze *Odbiór tekstu słuchanego* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie kontekstu sytuacyjnego;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji.

W obszarze *Odbiór tekstu czytanego* sprawdzano następujące wiadomości i umiejętności:

- określanie głównej myśli tekstu;
- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu;
- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukiwanie lub selekcjonowanie informacji;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu.

W obszarze *Reagowanie językowe* test sprawdzał następujące wiadomości i umiejętności:

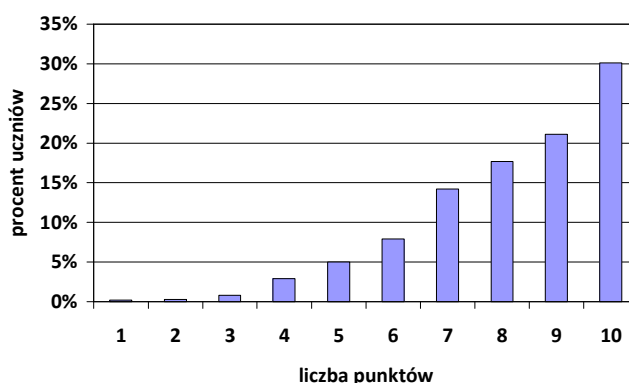
- właściwe reagowanie językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych niezbędnych do skutecznej komunikacji;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażanie ich w języku obcym.

3.2.1. Odbiór tekstu słuchanego

Umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego* sprawdzano trzema zadaniami zamkniętymi (typy zadań – wyboru wielokrotnego, prawda – fałsz, dobieranie). Teksty do wszystkich trzech zadań dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **8,2 pkt**, czyli **82%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania na *Odbiór tekstu słuchanego* były więc łatwe dla piszących. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 3.1. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu słuchanego*

Wyniki części sprawdzającej umiejętność odbioru tekstu słuchanego na pewno cieszą uczniów, nauczycieli i rodziców. Jednak, mimo braku w tej części zadania otwartego, są one nieznacznie niższe od wyników tej części z egzaminu próbnego, przeprowadzonego w gimnazjach w październiku 2008 roku, a badanego przez OKE w Łomży na reprezentatywnej próbie 535 uczniów.

Na egzaminie próbnym umiejętności odbioru tekstu słuchanego sprawdzano dwoma zadaniami zamkniętymi i jednym zadaniem otwartym. Analiza wyników egzaminu próbnego pokazała zależność między stopniem osiągnięć uczniów a rodzajem zastosowanego zadania. Wskaźnik łatwości zadań zamkniętych był zdecydowanie wyższy od wskaźnika łatwości zadań otwartych. Rozwiązywalność zadań częściowych zadania otwartego zamknęła się

w granicach 47 – 68 %, podczas gdy procent uzyskanych punktów z zadań zamkniętych mieścił się w przedziale 93 – 98 %. Na egzaminie kwietniowym ten przedział rozwiązywalności zadań zamkniętych rozszerzył się do 52 – 98 %.

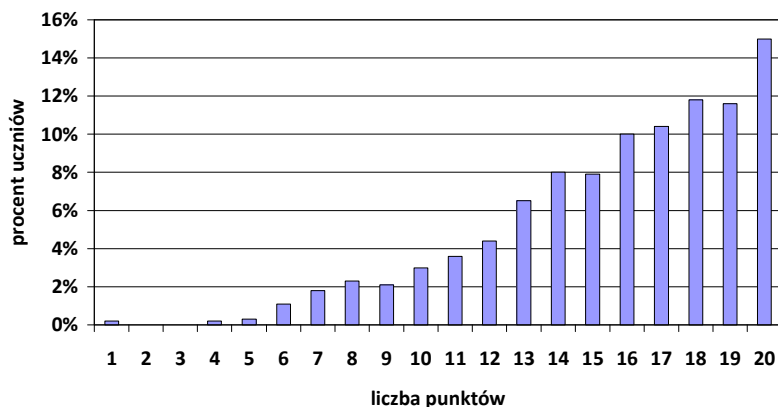
Natomiast cieszyć powinien fakt, że najczęstszym wynikiem uczniów w tej części egzaminu – zarówno na egzaminie kwietniowym, jak i próbnym – jest 10 pkt. Co trzeci zdający otrzymał maksymalną liczbę punktów za zadania sprawdzające umiejętność odbioru tekstu słuchanego.

3.2.2. Odbiór tekstu czytanego

Część testu, sprawdzająca umiejętności z obszaru *Odbiór tekstu czytanego*, obejmowała sześć zadań zamkniętych: trzy zadania typu na dobieranie, dwa wyboru wielokrotnego i jedno prawda-falsz.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **15,6 pkt**, czyli **78%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były łatwe dla zdających. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 3.2. Rozkład wyników w obszarze *Odbiór tekstu czytanego*

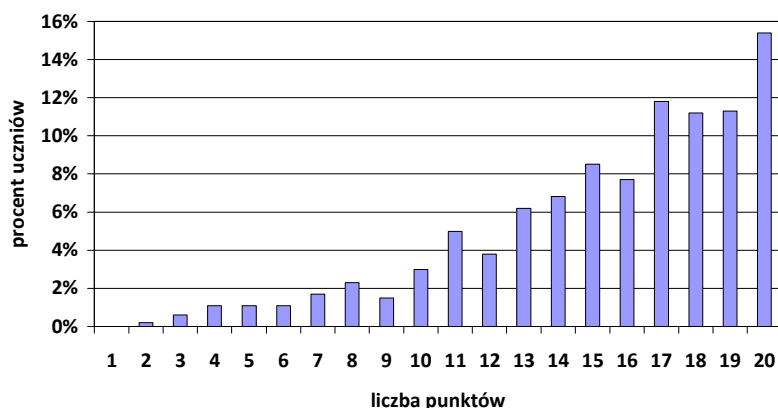
Wyniki części sprawdzającej odbiór tekstu czytanego na egzaminie kwietniowym są nieznacznie wyższe od wyników analogicznej części arkusza próbnego. Za zadania sprawdzające umiejętność odbioru tekstu czytanego uczniowie mogli otrzymać maksymalnie 20 punktów i był to najczęstszy wynik zdających w województwie podlaskim. Zarówno na egzaminie próbnym, jak i kwietniowym, 20 punktów otrzymał co szósty gimnazjalista.

3.2.3. Reagowanie językowe

Umiejętności z obszaru *Reagowanie językowe* sprawdzano zadaniami zamkniętymi: trzema zadaniami typu na dobieranie i dwoma – wyboru wielokrotnego. Teksty do pierwszego zadania z tego obszaru dwukrotnie odtworzono z płyty CD.

Średni wynik uczniów w tym obszarze umiejętności – to **15,4 pkt**, czyli **77%** punktów możliwych do uzyskania. Zadania z tego obszaru były łatwe dla zdających. Rozkład wyników przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 3.3. Rozkład wyników w obszarze *Reagowanie językowe*

Wyniki części sprawdzającej umiejętność reagowania językowego są wyższe od wyników analogicznej części arkusza próbnego. Potwierdzają one zaobserwowaną wcześniej zależność między stopniem osiągnięć uczniów a rodzajem zastosowanego zadania. W arkuszu próbnym w tej części umieszczono dwa zadania otwarte i ich częściowe wyniki obniżyły stopień osiągnięć poddanych badaniu gimnazjalistów, zadania na reagowanie okazały się dla nich umiarkowanie trudne. Natomiast w arkuszu kwietniowym nie było zadań otwartych, a wszystkie zadania na reagowanie okazały się łatwe.

Tylko 6 % gimnazjalistów z próby badawczej uzyskało maksymalny wynik za tę część arkusza. Natomiast na egzaminie kwietniowym ten wynik miało już 15 % zdających z województwa podlaskiego.

3.2.4. Porównanie wyników w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Biorąc pod uwagę średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego z języka rosyjskiego w województwie podlaskim, można stwierdzić, że umiejętności odbioru tekstu słuchanego, odbioru tekstu czytanego i reagowania językowego przez uczniów kończących naukę w gimnazjum zostały opanowane w stopniu zadowalającym.

Z poniższego wykresu wynika również, że najłatwiejsze dla zdających z województwa podlaskiego były zadania z obszaru *Odbiór tekstu słuchanego*.

Wykres 3.4. Porównanie wyników w obszarach standardów – język rosyjski

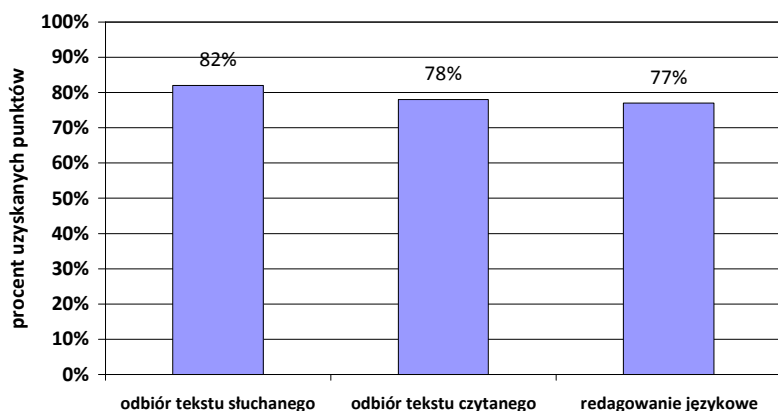

Tabela 3.2. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych zestawem zadań z zakresu języka rosyjskiego

Numer zadania	Sprawdzana umiejętność ucznia	Możliwa do uzyskania liczba punktów	Procent uzyskanych punktów
I Odbiór tekstu słuchanego			
1	określa kontekst sytuacyjny	4	97%
2, 3	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	6	72%
II Odbiór tekstu czytanego			
9.4, 12	określa główną myśl tekstu	5	90%
13	określa główną myśl poszczególnych części tekstu	4	94%
9.1. - 9.3, 14	stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje	7	66%
10, 11	rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu	4	68%
III Reagowanie językowe			
4, 8	właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy	9	72%
7	rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji	3	85%
5, 6	przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym	8	80%

Wnioski

Gimnazjaliści z województwa podlaskiego najslabiej opanowali standard II. 3. Zadaniem umiarkowanie trudnym było dla nich przeczytanie prognozy pogody i zdecydowanie, czy podane pod tekstem zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Niezadowolająco wypadło też zadanie 14., w którym na podstawie listu rosyjskiego nastolatka do kolegi z Polski należało wskazać właściwe dokończenie zdań, wybierając spośród trzech możliwości.

Niezadowolający stopień osiągnięć charakteryzuje także umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Standard ten w obszarze *Reagowanie językowe* sprawdzały zadania 10. i 11. Pierwsze z nich polegało na dobraniu i wstawieniu w luki brakujących zdań spośród podanych pod czytany tekst. W zadaniu 11. zdający musieli wskazać właściwą kolejność zdań, wybierając spośród trzech proponowanych rozwiązań.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę typy zastosowanych w arkuszu zadań, to najmniej przyjazne uczniom okazały się zadania wyboru wielokrotnego. Ten typ zadania należałoby jak najczęściej ćwiczyć na lekcjach języka rosyjskiego w gimnazjum.

Natomiast najłatwiejsze w arkuszu okazały się zadania na dobieranie, w których wykorzystano materiał ikonograficzny. Zadania 1., 12. i 13. były dla zdających z województwa podlaskiego bardzo łatwe. Bardzo wysoki stopień osiągnięć podlascy gimnazjaliści uzyskali w określaniu kontekstu sytuacyjnego na podstawie tekstu słuchanego oraz w określaniu głównej myśli tekstu i głównej myśli poszczególnych części tekstu czytanego.

Warto zauważyć także, że wszystkie umiejętności, zapisane w obszarze *Reagowanie językowe*, przez zdających w województwie podlaskim zostały opanowane w stopniu dobrym.

3.3 Analiza odpowiedzi uczniów

Zadanie 1. (4 pkt)

Zadanie opierało się na technice na dobieranie i składało się z czterech zadań cząstkowych. Polegało na dwukrotnym wysłuchaniu krótkich rozmów i dobraniu do nich odpowiednich ilustracji. Zadaniem ucznia było rozpoznanie kontekstu sytuacyjnego (czyli okoliczności, miejsca i uczestniczących w rozmowie osób), a następnie wskazanie ilustracji, przedstawiającej daną sytuację. Rozmowy dotyczyły sytuacji w restauracji, u lekarza, na dworcu kolejowym, w parku.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.2. – uczeń określa kontekst sytuacyjny
Wskaźnik łatwości zadania 0,97 – bardzo łatwe
Komentarz Zadanie to okazało się dla uczniów najłatwiejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym. Uczniowie nie mieli problemów ze zidentyfikowaniem kontekstu sytuacyjnego prowadzonych rozmów, które dotyczyły życia codziennego i najczęściej ćwiczonego na lekcjach słownictwa. Wszystkie zadania cząstkowe były dla zdających bardzo łatwe, ich wskaźnik łatwości mieści się w przedziale 0,96 – 0,98.

Zadanie 2. (3 pkt)

Zadanie składało się z trzech zadań cząstkowych i dotyczyło zakresu tematycznego „Życie rodzinne i towarzyskie”. Po wysłuchaniu krótkiej rozmowy dwojga przyjaciół uczeń musiał zdecydować, które z podanych w zadaniu zdań są zgodne z jej treścią, a które nie (zadanie typu prawda/fałsz). Przyjaciele rozmawiali o wyborze prezentu dla koleżanki. Zadaniem zdającego było wyszukanie w tej rozmowie informacji, kto obchodzi urodziny, jaki prezent zdecydowali kupić przyjaciele i kiedy zamierzają się spotkać.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0,82 – łatwe
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe były łatwe dla zdających, chociaż w słuchanym tekście umieszczono wiele leksykalnych pułapek. W rozmowie przyjaciół, na przykład, pojawiły się słowa <i>Нукума</i> i <i>книга</i> , które powtórzono w zdaniach niezgodnych z treścią tekstu. Uczniowie (26% i 17%), którzy sugerowali się tylko powtarzalnością tych słów w tekście i w zadaniu, uznali podane zdania za prawdziwe, udzielając tym samym błędnej odpowiedzi. Najłatwiejsze okazało się zadanie 2.3., wymagające zrozumienia wyrażenia <i>возле школы</i> .

Zadanie 3. (3 pkt)

Zadanie typu wyboru wielokrotnego z trzema możliwymi odpowiedziami związane było z zakresem tematycznym „Szkoła – życie szkoły”. Każde z trzech zadań częściowych polegało na wysłuchaniu szkolnego ogłoszenia i wybraniu odpowiedzi zgodnej z jego treścią. Ogłoszenia zachęcały do wzięcia udziału w akademii z okazji Dnia Nauczyciela, w charytatywnym kiermaszu książek i w konkursie rysunkowym.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu słuchanego Standard I.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0,62 – umiarkowanie trudne
Komentarz Było to jedno z najtrudniejszych zadań w całym arkuszu egzaminacyjnym. Zadanie częściowe 3.1. dotyczyło szkolnego ogłoszenia, informującego o akademii z okazji Dnia Nauczyciela. Tylko 64% uczniów udzieliło prawidłowej odpowiedzi. Pozostali wybrali rozwiązanie błędne, widząc związek między wyrażeniem <i>участники танцевальной группы и вокального ансамбля</i> w wysłuchanym tekście a odpowiedziami <i>Ученики готовятся к фестивалю музыки, к танцевальному конкурсу</i> . Podobnie w zadaniu częściowym 3.2., związanym z ogłoszeniem o charytatywnym kiermaszu książek, zdający sugerowali się występowaniem w tekście rzeczowników <i>библиотека</i> i <i>книга</i> , a nie kontekstem. Najmniejsze problemy sprawiło zdającym zadanie częściowe 3.3., które okazało się łatwe.

Zadanie 4. (5 pkt)

Zadanie składało się z pięciu zadań częściowych i polegało na dopasowaniu wysłuchanych pytań do odpowiedzi (czyli dobraniu właściwej reakcji do pytania). W zadaniu zastosowano technikę dobierania.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy
Wskaźnik łatwości zadania 0,78 – łatwe
Komentarz Wszystkie zadania częściowe były łatwe dla zdających, ich wskaźnik łatwości zamyka się w przedziale 0,71 – 0,83.

Zadanie 5. (4 pkt)

W zadaniu tym tekst w języku polskim przedstawiał określoną sytuację komunikacyjną, a zadaniem uczniów było wskazanie właściwej reakcji językowej spośród trzech możliwych odpowiedzi (zadanie wyboru wielokrotnego). Zdający wskazywali więc wypowiedzi, których powinni użyć, gdy chcą zamówić w kawiarni w Moskwie coś do picia, gdy pytają przechodnia na ulicy w Moskwie, gdzie znajduje się najbliższy sklep spożywczy, gdy zapraszają koleżankę na urodziny i gdy w informacji na lotnisku pytają o godzinę przylotu samolotu.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.3. – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym
Wskaźnik łatwości zadania 0,84 – łatwe
Komentarz Zdający nie mieli problemów z wybraniem właściwej reakcji językowej podczas zapraszania koleżanki na urodziny (zadanie częściowe 5.3. okazało się bardzo łatwe). Jest to konstrukcja na pewno ćwiczona wielokrotnie na lekcjach języka rosyjskiego w gimnazjum. Natomiast niższy poziom umiejętności zaprezentowali uczniowie w zadaniu częściowym 5.2. Zdający mieli pewne problemy ze wskazaniem właściwej reakcji językowej w sytuacji „W Moskwie szukasz sklepu spożywczego”. 72% zdających udzieliło właściwej odpowiedzi, wybierając <i>Будьте любезны, где здесь гастроном?</i> . Ale 20% wybrało błędną odpowiedź <i>Скажите, пожалуйста, где находится книжный магазин?</i> . Uczniowie, pobieżnie czytając treść zadania, nie zwrócili uwagi na wyrażenie <i>книжный магазин</i> , które na pewno nie jest rosyjską nazwą sklepu spożywczego.

Zadanie 6. (4 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego „Życie rodzinne i towarzyskie”. Wykorzystany materiał ikonograficzny przedstawiał dwoje dzieci oglądających telewizję. Pod ilustracją umieszczono jej opis z czterema lukami. Do każdej luki podano trzy możliwości odpowiedzi, a zadaniem uczniów było wybranie właściwej, zgodnej z ilustracją. Zadania częściowe dotyczyły zarówno leksyki, gdy należało nazwać czynność dzieci i stojące na półce przedmioty, ale też struktur gramatycznych, gdy chodziło o określenie dokładnej lokalizacji dzieci w pokoju.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.3. – uczeń przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim lub treści przedstawione w materiale ikonograficznym i wyraża je w języku obcym
Wskaźnik łatwości zadania 0,76 – łatwe
Komentarz Zdający nie mieli problemów z leksyką. 93% uczniów prawidłowo określiło czynność dzieci jako <i>Они смотрят телевизор</i> , a 96% wskazało <i>книги</i> jako przedmioty stojące na półce. Natomiast tylko połowa zdających prawidłowo uzupełniła luki tzw. leksykalno-gramatyczne. Zadanie częściowe 6.1. wymagało wskazania, że dzieci są już dawno w domu, czyli rozpoznania struktury <i>дома – домой</i> . Wyniki dowiodły, że ta czynność jest dla gimnazjalistów zadaniem umiarkowanie trudnym, a więc nie została opanowana w stopniu zadowalającym. Jeszcze słabiej wypadło zadanie częściowe 6.2. Należało wskazać, że <i>дети лежат около дивана</i> , tymczasem 39% zdających wybrało wariant <i>дети лежат на диване</i> , kojarząc prawdopodobnie słowo <i>диван</i> z dywanem, a nie z kanapą.

Zadanie 7. (3 pkt)

Zadanie na dobieranie składało się z trzech zadań cząstkowych. Polegało na uzupełnieniu luk w tekście odpowiedzi na zaproszenie odpowiednimi wyrazami podanymi w ramce.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.2. – uczeń rozpoznaje i poprawnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne niezbędne do skutecznej komunikacji
Wskaźnik łatwości zadania 0,85 – łatwe
Komentarz Wszystkie zadania cząstkowe były łatwe dla zdających. Nieliczne problemy pojawiły się w zadaniu 7.2., w którym w lukę należało wstawić formę stopnia wyższego przysłówka <i>хорошо</i> . Zamiast formy <i>лучше</i> wybierano także <i>хуже</i> .

Zadanie 8. (4 pkt)

Zadanie składało się z czterech zadań cząstkowych i polegało na uzupełnieniu dialogu (rozmowy podróżnego z pracownikiem kasy biletowej na dworcu kolejowym) zdaniami podanymi pod tekstem. Zastosowano tu technikę dobieranie i wykorzystano zakres tematyczny „Podróżowanie i turystyka – środki transportu”.

Sprawdzane umiejętności Obszar – reagowanie językowe Standard III.1. – uczeń właściwie reaguje językowo w określonych kontekstach sytuacyjnych, w szczególności w celu uzyskania, udzielenia, przekazania lub odmowy udzielenia informacji, rozpoczęcia, podtrzymania i zakończenia rozmowy
Wskaźnik łatwości zadania 0,63 – umiarkowanie trudne
Komentarz Uczniowie bez większych problemów rozwiązali zadania cząstkowe 8.1. i 8.4. Natomiast ponad połowa zdających błędnie rozwiązała zadania 8.2. i 8.3., które polegały na dobraniu pytań z rzeczownikami <i>поезд</i> i <i>вагон</i> do odpowiedzi z określeniami <i>скорый</i> i <i>купейный</i> . Aby otrzymać punkty za te dwa zadania, należało właściwie zareagować, dobierając przymiotnik <i>скорый</i> do rzeczownika <i>поезд</i> , a przymiotnik <i>купейный</i> jako określenie do <i>вагон</i> .

Zadanie 9. (4 pkt)

Zadanie dotyczyło zakresu tematycznego „Świat przyrody – pogoda”. Zrozumienie tekstu sprawdzano za pomocą zadania prawda/fałsz. Na podstawie prognozy pogody i ilustrującego ją materiału ikonograficznego uczniowie musieli zdecydować, które z podanych zdań cząstkowych są prawdziwe, a które fałszywe.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.1. – uczeń określa główną myśl tekstu Standard II.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje
Wskaźnik łatwości zadania 0,75 – łatwe
Komentarz Zadania cząstkowe nie sprawiły zdającym większych problemów. Uczniowie wykazali się znajomością leksyki typu <i>прогулка без зонтика</i> , <i>покататься на лыжах</i> . Nieliczne błędy zdających związane były z rodzajem zastosowanego tekstu. Rozwiązując zadania odnoszące się do prognozy pogody, uczniowie mogli sugerować się swoją wiedzą ogólną, a nie treścią przeczytanego tekstu.

Zadanie 10. (3 pkt)

Do zadania na dobieranie wykorzystano tekst narracyjny, który dotyczył zakresu tematycznego „Człowiek – uczucia i emocje, zainteresowania”. Zadaniem uczniów było przeczytanie tekstu, z którego usunięto trzy zdania, a następnie uzupełnienie tych luk zdaniami dobranymi spośród podanych pod tekstem.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.6. – uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu
Wskaźnik łatwości zadania 0,65 – umiarkowanie trudne
Komentarz Uzupełnianie luk zdaniami, które należy dobrać spośród podanych pod tekstem – to jedno z najtrudniejszych zadań egzaminacyjnych. Aby rozpoznać związki między kolejnymi częściami tekstu, zdający muszą ten tekst przeczytać, uzmysłwić sobie kolejność przedstawionych wydarzeń i umiejscowić w tym planie zdania proponowane do wstawienia w luki. Nie są to czynności łatwe, dlatego cieszyć powinny wyniki uczniów, którzy w 60 – 72% poprawnie rozwiązali zadania częściowe.

Zadanie 11. (1 pkt)

Zadanie polegało na uporządkowaniu zdań w kartce informacyjnej, którą zostawiła mama śpiącemu synowi. Zdający musieli wskazać poprawną kolejność zdań, wybierając spośród trzech proponowanych rozwiązań w zadaniu wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.6. – uczeń rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu
Wskaźnik łatwości zadania 0,79 – łatwe
Komentarz Zdający nie mieli większych problemów z rozwiązaniem tego zadania. List, na podstawie którego skonstruowano zadanie, dotyczył codziennych spraw i nie zawierał złożonych struktur leksykalno-gramatycznych.

Zadanie 12. (4 pkt)

Zadanie na dobieranie składało się z czterech zadań częściowych. Polegało na przeczytaniu komunikatów i dopasowaniu ich do odpowiednich piktogramów. Takie komunikaty lub ilustrujące je piktogramy wykorzystuje się na tablicach informacyjnych w różnych codziennych sytuacjach. Zadaniem zdających było więc dobranie piktogramów do komunikatu przypominającego o konieczności ustępowania miejsca inwalidom w środkach komunikacji miejskiej, a także do zakazu wprowadzania psów do kawiarni, zakazu palenia i prośby niewnoszenia lodów na widownię.

Sprawdzane umiejętności Obszar – odbiór tekstu czytanego Standard II.1. – uczeń określa główną myśl tekstu
Wskaźnik łatwości zadania 0,93 – bardzo łatwe
Komentarz Zdający nie mieli problemów z rozwiązaniem tego zadania, było to jedno z najłatwiejszych zadań w arkuszu egzaminacyjnym. Wystarczyło znaleźć wspólną płaszczyznę semantyczną między treściami przedstawionymi na piktogramach a jednym

wyrazem w każdym z komunikatów. Na przykład, piktogram przedstawiający inwalidę odnosił się do komunikatu *Не забывайте уступать места инвалидам!*, a piktogram z przekreślonym psem dotyczył komunikatu *Вход в кафе с собаками запрещён!*

Zadanie 13. (4 pkt)

Zadaniem uczniów było przeczytanie tekstu podzielonego na części i dobranie do każdej z nich odpowiedniego rysunku. Tekst narracyjny opowiadał o całodniowej szkolnej wycieczce do ogrodu zoologicznego. Zadanie na dobieranie składało się z czterech zadań częściowych.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.2. – uczeń określa główną myśl poszczególnych części tekstu

Wskaźnik łatwości zadania

0,94 – bardzo łatwe

Komentarz

Było to najłatwiejsze zadanie w części sprawdzającej umiejętność odbioru tekstu czytanego. Nie sprawiło zdającym trudności mimo złożonych struktur leksykalno-gramatycznych występujących w tekście.

Zadanie 14. (4 pkt)

Zadaniem uczniów było przeczytanie listu Kiryła do kolegi z Polski i na podstawie tego tekstu wybranie odpowiednich dokończeń zdań w czterech zadaniach częściowych. Kirył opisywał swoje zajęcia na obozie sportowym, zapraszał rodzinę Adama na święta do Rosji, wspominał o muzycznych zainteresowaniach kolegi z Polski. Tych tematów dotyczyły zadania wyboru wielokrotnego.

Sprawdzane umiejętności

Obszar – odbiór tekstu czytanego

Standard II.3. – uczeń stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje; wyszukuje lub selekcjonuje informacje

Wskaźnik łatwości zadania

0,61 – umiarkowanie trudne

Komentarz

Zadanie częściowe 14.1. okazało się najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym, tylko 35% zdających prawidłowo je rozwiązało. Uczniowie, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, nie odczytali kontekstu, sugerując się tylko powtarzalnością słowa *спартакиада* w tekście i zadaniu. Prawidłowe rozwiązanie *Кирилл долго не писал Адаму, потому что готовился к соревнованиям* można było znaleźć w dwóch fragmentach listu: *Мы готовились к спартакиаде* oraz *до соревнований всё уже будет хорошо*.

3.4. Zestawienie łatwości zadań

Wykres 3.5. Łatwość zadań

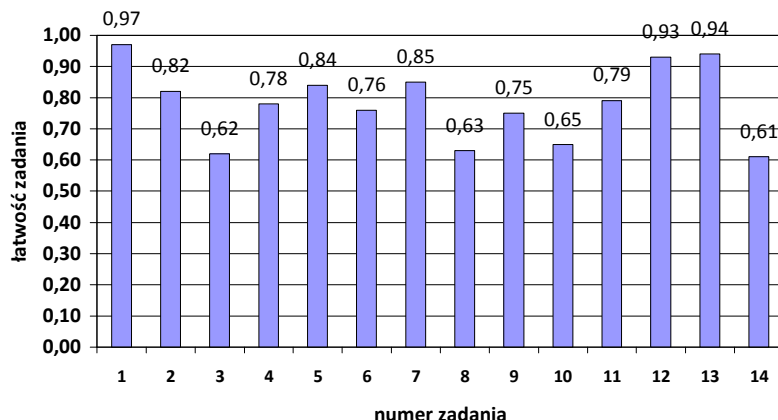

Tabela 3.3. Pogrupowanie zadań ze względu na ich łatwość

Łatwość zadania	0 – 0,19	0,20 – 0,49	0,50 – 0,69	0,70 – 0,89	0,90 – 1,00
	bardzo trudne	trudne	umiarkowanie trudne	łatwe	bardzo łatwe
Numery zadań	–	–	3, 8, 10, 14	2, 4, 5, 6, 7, 9, 11	1, 12, 13
Liczba zadań	–	–	4	7	3
Liczba punktów	–	–	14	24	12

3.5. Wnioski

Z przedstawionej analizy wynika, że do mocnych stron gimnazjalistów należą:

- rozpoznawanie kontekstu sytuacyjnego (czyli okoliczności, miejsc i uczestniczących w rozmowie osób) w słuchanym tekście, a następnie wskazywanie ilustracji, przedstawiających daną sytuację;
- wyszukiwanie informacji w słuchanym tekście z zakresu tematycznego „Życie rodzinne i towarzyskie”, a następnie stwierdzanie, czy podane zdania są zgodne z jego treścią, czy są fałszywe;
- reagowanie językowe w określonych kontekstach sytuacyjnych z codziennego życia, czyli dobieranie odpowiedzi do wysłuchanego pytania;
- przetwarzanie treści tekstu przeczytanego w języku polskim wyrażanie ich w języku rosyjskim, czyli wybór właściwej reakcji, na przykład podczas zapraszania koleżanki na urodziny;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu, czyli wskazywanie właściwej kolejności zdań spośród trzech proponowanych rozwiązań;
- dobieranie komunikatów do ilustrujących je piktogramów;
- dobieranie ilustracji do kolejnych akapitów tekstu narracyjnego;
- rozpoznawanie i poprawne stosowanie form stopnia wyższego przysłówków *xopowo*, *плохо*;
- dobre opanowanie struktur leksykalno-gramatycznych z zakresów tematycznych: „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości”, „Szkoła – życie szkoły”, „Świat przyrody – pogoda”;
- rozwiązywanie zadań na dobieranie tekstu lub fragmentów tekstu do materiału ikonograficznego.

Do słabych stron gimnazjalistów należą:

- w słuchanych czytanych, tekstach oraz zadaniach na podstawie tych tekstów sugerowanie się tylko powtarzalnością słów, wyrażeń i zwrotów, a nie kontekstem;
- sugerowanie się swoją wiedzą ogólną (na temat tekstu o pogodzie), a nie treścią przeczytanego tekstu;
- pobieżne czytanie zadania, sugerowanie się treścią tylko pierwszych wyrażeń i zwrotów w zdaniach;
- rozpoznawanie związków między poszczególnymi częściami tekstu, czyli uzupełnianie luk zdaniami, które należy dobrać spośród podanych pod tekstem;
- znajomość zasad rozpoznawania i stosowania struktury *δομα – δομοῦ*;
- opanowanie struktur leksykalno-gramatycznych z zakresów tematycznych: „Zakupy i usługi – rodzaje sklepów”, „Dom – wyposażenie”, „Podróżowanie i turystyka – środki transportu”;
- rozwiązywanie zadań wyboru wielokrotnego;
- przenoszenie rozwiązań zadań zamkniętych na kartę odpowiedzi.